

Aviisi

Inhoud – Sisältö

Van het bestuur	1
Johtokunnalta	2
Suomen sisäasiainministeriö tiedottaa	2
Informatie van het Finse Ministerie van Binnenlandse Zaken	3
Langs Finse wegen	5
Matkalla Suomessa	6
Ikirouta ja ilmastonmuutos	7
Permafrost en klimaatverandering	8
Suomalaisen naisen päivät	10
Finse vrouwendagen 2003	11
Uitnodiging voor het Midzomerfeest 21 juni 2003	13
Gedichten – Runoja	13
Kutsu Juhannusjuhlaan 21. kesäkuuta 2003	14
Finse kunstmanifestatie in Amerongen	14
Suomalainen taidetapahtuma Amerongenissa	16
Finse evenementen – Suomalaistapahtumat	18
Finse filmweek – Suomalainen elokuvaviikko 15. - 24.5.2003	19
Finland en de 'Vervolgoorlog'	20
Suomi ja jatkosota	23
Oproep voor jongeren met een Finse ouder	26
Pyyntö nuorille joiden vanhemmista yksi on suomalainen	27
Mededelingen – Tiedotuksia	28
Speurtocht naar antieke Finse schaatsen	32
Suomalaisten antiikkilüistimien etsintäoperaatio	33
Belangrijke adressen – Tärkeitä osoitteita	35
Colofon	36

AVIISI Jaargang 12 (2003) nr. 3
AVIISI Vuosikerta 12 (2003) nr. 3
ISSN 1566-8452

Dit is een uitgave van de vereniging Nederland–Finland
Tämä on Alankomaat–Suomi Yhdistyksen julkaisu.

Beste **Aviisi** lezers,

Terwijl ik dit schrijf, op een mooie dag in maart, leven wij in een onrustige tijd. In Irak woedt al een paar weken oorlog. Wat voor mening je ook hebt over de rechtmatigheid er van, over de verschrikkelijkheid en de onvoorspelbaarheid van een oorlog zal iedereen het eens kunnen zijn. De angst dat dit ook elders in de wereld zal leiden tot spanningen en tot een bedreiging van de vrede, vooral daar waar onrecht heerst, maakt dat de toekomst er onzeker uitziet. En angst, zo leerden wij tijdens de “Finse Vrouwen Dagen” verhindert je “je goed te voelen”.

Ook binnen onze Vereniging is het onrustig, net als ieder voorjaar trouwens, maar wel op een positieve manier. Verschillende mensen hebben te kennen gegeven - voor een deel naar aanleiding van de oproep in **Aviisi**, voor een deel als gevolg van ‘lobbyen’ - zitting te willen nemen in het bestuur of op een andere manier actief te willen zijn binnen de Vereniging. Zo kunnen wij de open vallende plekken opvullen die ontstaan door het vertrek van Irma Schoemakers, Sandra Buskens en Jasiu van Haarlem. Wanneer u dit leest zijn de door de algemene ledenvergadering op 10 april benoemde kandidaten hun loopbaan als nieuwe bestuursleden al begonnen. Bij deze heten wij hen en hun frisse, nieuwe ideeën vast welkom.

Dit voorjaar is onze Vereniging onder meer betrokken geweest bij de productie van de brochure Finland in Nederland en ook waren wij vertegenwoordigd bij de Finse contactdagen. De Finse Vrouwendagen en de kunstmanifestatie in Amerongen, evenementen waarover u verderop in dit blad meer kunt lezen, werden door de Vereniging gesponsord en begin april hielden wij onze algemene ledenvergadering. Overigens, terwijl u dit leest, staat de *sima* voor het door ons op 26 april te vieren Vappu feest al te gisten.

In mei is er in Amsterdam een door het Culturele Instituut voor de Benelux georganiseerde Finse filmweek en in juni is er de viering van het traditionele midzomerfeest in de Finse Zeemanskerk. Hierover elders in dit blad meer.

Bij deze **Aviisi** zit ook een enquête formulier voor jonge Finse Nederlanders van de tweede generatie. Hopelijk wijzen de ouders hun kinderen op het belang van de beantwoording. Overigens, wie antwoordt, maakt kans op een prijs!

Ondanks het feit dat de wereld beheerst wordt door onrust en angst, schijnt en verwarmt de zon, bloeien bloemen en bomen en maken de vogels hun nest. Laten wij voor een moment onze angst vergeten en het “je goed voelen” over ons laten komen. Geniet nu met volle teugen van de Nederlandse lente die altijd een tot twee maanden aan de Finse vooraf gaat.

Pirkko van Bruggen

(Nederlandse vertaling: Carel van Bruggen)

Kansikuva: Mökki Suomessa (Piirros: Carel van Bruggen)
Omslagfoto: Een vakantiehuisje in Finland (Tekening: Carel van Bruggen)

Johtokunnalta

Hyvät **Aviisin** lukijat,

Tätä kirjoittaessani, maaliskuun lopussa, elämme rauhatonta aikaa. Sota raivoo Irakis-
sa jo pari viikkoa. Ollaanpa sen oikeutuksesta mitä mieltä tahansa, voimme varmasti
kaikki olla samaa mieltä sodan kauheudesta ja sen seurausten arvaamattomuudesta.
Pelko siitä, että se saa aikaan mielten kuohumista ja rauhan järkkymistä muuallakin,
missä epäoikeudenmukaisuus hallitsee, saa aikaan epävarmuutta tulevaisuudesta. Pelko
on esteenä hyvälle ololle, kuten me juuri Suomalaisen Naisen Päivillä opimme.

Yhdistyksemme piirissä on myös rauhattomuutta, jokakeväistä, mutta enimmäkseen po-
sitiivista. Olemme saaneet useita ilmoittautumisia - osa **Aviisin** ilmoituksien, osa
aktiivisen 'lobbauksen' kautta - henkilöiltä, jotka haluavat toimia yhdistyksen johtokun-
nassa tai muuten olla mukana toiminnassa. Näin pystymme täyttämään johtokunnassa
vapautuvat paikat Irma Schoemakersin, Sandra Buskensin ja Jasiu van Haarlemin ero-
tessa. Tätä lukiessasi ovat yleisen jäsenkokouksen 10.4. valitsemat henkilöt jo aloittaneet
uransa uusina johtokunnanjäseninä. Toivotamme heidät - tällä hetkellä vielä virallisesti
nimettömät - ja heidän mukanaan uudet tuulet tervetulleiksi!

Kevään kuluessa on yhdistyksemme osallistunut mm. uusitun Suomi Alankomais-
sa -esitteen toimittamiseen, kontaktipäiviin, sponsorina Suomalaisen Naisen Päiviin
ja Amerongenin taidetapahtumaan, joista muualla tämän lehden palstoilla, sekä
pitänyt yleisen jäsenkokouksen. Tätä lukiessa on myös 26.4. vietettävän oman Vappu-
juhlamme sima jo kuplimassa. Seuraavia kiinnostavia suomalaistapahtumia ovat Be-
neluxin kulttuuri-instituutin järjestämä suomalaisen filmin viikko Amsterdamissa tou-
kokuussa sekä perinteinen Juhannusjuhla Merimieskirkolla. Näistä ilmoitukset toisaalla.

Tämän **Aviisin** mukana on myös kyselylomake toisen polven suomalaisille nuorille.
Toivon vanhempien kannustavan omia nuoriaan vastaamaan, porkkanana on heille lu-
vassa palkintoja!

Vaikka maailmalla vallitsee rauhattomuus ja pelko, silti aurinko paistaa ja lämmittää,
kukat ja puut kukkivat ja linnut laittelevat pesiä. Voimme hetkeksi työntää pelot pois
ja antaa hyvän olon vallata mieleemme. Nauttikaamme nyt täysin siemauksin Hollannin
keväästä - sehän on aina kuukauden pari Suomen kevättä edellä!

Pirkko van Bruggen

Suomen sisäasiainministeriö tiedottaa

Kansalaisuuslaki tulee voimaan aikaisintaan 1.6.2003.

Eduskunta hyväksyi uuden kansalaisuuslain 24.1.2003. Lakia ei ole vielä vahvistettu. Lain
vahvistamisen yhteydessä vahvistetaan myös lain voimaantuloaika. Laki tulee voimaan
aikaisintaan 1.6.2003. Sisäasiainministeriö tiedottaa kansalaisuuslain vahvistamisesta.

Merkittävin muutos uudessa kansalaisuuslaissa on monikansalaisuuden (kaksoiskansa-
laisuuden) nykyistä laajempi hyväksyminen. Suomalainen ei enää menetä Suomen kan-
salaisuutta saadessaan toisen maan kansalaisuuden. Myöskään ulkomaalaisen, joka saa
Suomen kansalaisuuden, ei enää tarvitse luopua aikaisemmasta kansalaisuudestaan.

Monikansalaisuuteen vaikuttaa myös toisen kansalaisuusvaltion lainsäädäntö.

Myös toisen valtion lainsäädäntö vaikuttaa siihen, voiko henkilöllä olla nykyisen kansalaisuutensa lisäksi toinen kansalaisuus. Suomalainen voi pitää Suomen kansalaisuuden, jos monikansalaisuus hyväksytään siinä valtiossa, jonka kansalaisuuden hän saa.

Samoin ulkomaalainen voi säilyttää aikaisemman kansalaisuutensa, jos hänen nykyisen kansalaisuusvaltionsa lainsäädäntö ei aseta estettä sille, että hän saa myös Suomen kansalaisuuden. Jotta henkilö ei tahtomattaan menettäisi nykyistä kansalaisuuttaan, on syytä selvittää etukäteen toisen valtion lainsäädännön suhtautuminen monikansalaisuuteen.

Suomen kansalaisuuden takaisinsaaminen.

Entinen Suomen kansalainen voi saada menettämänsä kansalaisuuden takaisin ilmoitusmenettelyllä uuden lain tultua voimaan. Ilmoitus tehdään Ulkomaalaisviraston lomakkeelle. Ilmoituksen tekemiseen on aikaa viisi vuotta uuden lain voimaantulosta. Ulkomaalaisvirasto antaa asiassa päätöksen. Ilmoituksesta perittävä maksu vahvistetaan myöhemmin.

Ilmoituksen tekeminen on mahdollista vasta lain tultua voimaan.

Uuden lain mukaisia ilmoituksia voi tehdä vasta lain tultua voimaan. Tarkka voimaantuloapäivä tiedetään vasta, kun laki on vahvistettu. Ulkomaalaisviraston kotisivuilla on lain voimaantulosta alkaen hakemus- ja ilmoitusmenettelyssä tarvittavia lomakkeita ja tarkempaa tietoa menettelystä. Käsittelyaikoja ei ole tässä vaiheessa mahdollista arvioida.

Entisen Suomen kansalaisen ilmoituksen käsittelyä nopeuttaa, jos hänen tietonsa löytyvät Suomen väestötietojärjestelmästä. Omat tietonsa voi tarkistaa viimeksi Suomessa olleen kotikunnan maistraatista. Jos oma kotikunta ei ole tiedossa, pyynnön voi osoittaa Helsingin maistraattiin.

Maistraattien yhteystiedot ovat internetissä osoitteessa <http://www.maistraatti.fi/>.

Suomen Sillassa (2/2003) julkaistua tietoa:

Kaksoiskansalaisuuteen kielteisesti suhtautuvat muun muassa Alankomaat, Norja, Tanska, Islanti, Belgia ja Itävalta. Kaksoiskansalaisuuden hyväksyvät muun muassa Ruotsi, Saksan liittotasavalta, Iso-Britannia, Irlanti, Italia, Kreikka, Portugali, Ranska, Sveitsi, Yhdysvallat, Kanada ja Australia.

Informatie van het Finse Ministerie van Binnenlandse Zaken

De nieuwe wet over de nationaliteit wordt op zijn vroegst van kracht op 1 juni 2003.

Het Finse parlement keurde de nieuwe wet over de nationaliteit goed op 24 januari 2003. De wet is nog niet van kracht. Dit zal op zijn vroegst plaatsvinden op 1 juni 2003. Wanneer de wet bekrachtigd is zal ook bekend worden gemaakt wanneer de wet officieel ingaat. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken zal hier mededeling over doen.

De belangrijkste verandering met betrekking tot de nieuwe wet over de nationaliteit is dat het verkrijgen van meerdere nationaliteiten (dubbele nationaliteit) nu eenvoudiger is geworden. Een Fin verliest de Finse nationaliteit niet meer wanneer hij of zij een andere nationaliteit aanneemt. Bovendien zullen buitenlanders die de Finse nationaliteit verkrijgen, hun eigen nationaliteit niet meer hoeven op te geven.

De nieuwe situatie met betrekking tot het hebben van meerdere nationaliteiten heeft ook invloed op de wetgeving van de andere staat waarvan men de nationaliteit bezit.

De wetgeving in het andere land wordt ook dusdanig beïnvloed dat het mogelijk is om nu ook nog een andere nationaliteit aan te nemen. Een Fin kan zijn of haar nationaliteit behouden wanneer de staat waarvan de nationaliteit verkregen wordt, het goedkeurt wanneer hij of zij meerdere nationaliteiten aanneemt.

Anderzijds kan een buitenlander zijn of haar nationaliteit behouden wanneer de staat waartoe hij of zij behoort, geen beletsel vormt voor het aannemen van de Finse nationaliteit. Wanneer iemand zijn of haar tegenwoordige nationaliteit niet wil verliezen is het belangrijk na te gaan wat voor regels er zijn in het land van herkomst met betrekking tot het hebben van meerdere nationaliteiten.

Het terugkrijgen van de Finse nationaliteit.

Personen die vroeger de Finse nationaliteit hebben bezeten kunnen deze terugkrijgen wanneer de nieuwe wet van kracht wordt. De aankondiging wordt gedaan door middel van een formulier dat wordt uitgegeven door het 'bureau voor buitenlandse zaken'. De aanmelding moet plaats vinden binnen vijf jaar na het van kracht worden van de wet. Het 'bureau voor buitenlandse zaken' beslist over deze zaak. De kosten van de aanmelding zullen later worden vastgesteld.

De aankondiging kan pas plaats vinden wanneer de wet van kracht is.

De aanmelding kan pas plaats vinden wanneer de nieuwe wet van kracht is. De precieze dag zal worden bekend gemaakt wanneer de wet van kracht is. Wanneer de wet van kracht is kan via de homepage van het 'bureau voor buitenlandse zaken' het aanmeld- en aanvraagformulier worden gedownload en kan ook nadere informatie worden verkregen. Het is op het ogenblik nog niet in te schatten hoe lang deze procedure gaat duren.

De aanmelding door diegenen die vroeger de Finse nationaliteit hebben bezeten zal sneller gaan wanneer zij vermeld staan in het Finse bevolkingsregister. Deze gegevens kunnen worden opgevraagd bij de Burgelijke Stand (Maistraatti) in de gemeente in Finland waar voor het laatst is gewoond. Wanneer dit niet bekend is kunnen de gegevens worden opgevraagd bij de Burgelijke Stand (Maistraatti) in Helsinki.

De website van de Maistraatti in Finland is: <http://www.maistraatti.fi/>.

Meer informatie uit Suomen Silta 2/2003:

Met betrekking tot de nieuwe wet over de dubbele nationaliteit, die door het Finse parlement is goedgekeurd en binnenkort van kracht wordt, meldt Suomen Silta (het blad van Suomi Seura) dat sommige landen het vrijwillig aannemen van een dubbele nationaliteit niet toestaan. Hierbij behoort ook Nederland (zowel als o.a. Oostenrijk, België, Denemarken, IJsland en Noorwegen). Landen waarbij dit wel is toegestaan zijn o.a. Groot-Brittannië, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Portugal, Zweden, Australië, Canada, Zwitserland en de Verenigde Staten.

(Nederlandse vertaling: Arnold Pieterse)

Langs Finse wegen

Je moet wat bedenken als kop voor een artikel. Ik had tenslotte Arnold Pieterse beloofd eens na te denken over (weer) een artikeltje voor Aviisi. Ik heb het vorige verhaaltje niet meer kunnen achterhalen, maar het zal ongetwijfeld over Lapin hullu zijn geweest, want met dat virus ben ik besmet. Daarom vroeg ik Arnold ook om het mailadres van Aty Bijsterveld. Hij heeft vorig jaar een artikel over haar geschreven (in **Aviisi** 2002–4). Zij woont in Sevettijärvi en is met een Skoltlap (Johannes Gerasimoff) getrouwd.

Inmiddels heb ik mailcontact met Aty en heb ik haar gevraagd hoe het zit met de orthodoxe godsdienst die de Skoltlappen belijden. Ik wil namelijk weten of het Grieks of Russisch orthodox is en wat is eigenlijk het verschil tussen beide. De koster van het kerkje in het Noorse Neiden, ca 30 km bij Aty vandaan, vertelde mij eens dat het Grieks orthodox is en dan vraag ik mij af hoe dat kan want de kerstening van de Skoltlappen is vanuit Rusland gekomen. Afijn, Aty wist het ook niet en intussen heb ik mailcontact met de scriba van dat kerkje. Hij zegt dat het kerkje Grieks is omdat het geloof daar al eerder is gekomen dan het moment dat het Russisch orthodox zich van het Grieks heeft afgescheiden, althans zo begreep ik. Voorts schrijft hij dat er eigenlijk ook geen verschil is en voor de rest verwijst hij mij naar de priester in Oslo, waaronder dit kerkje nu valt.

Als u het kerkje in Neiden nog niet kent, het is een blokhut van ca 10 m² met mooie iconen maar vanwege de geringe grootte worden de diensten buiten gehouden. Overigens moet ik eigenlijk zeggen, de dienst, want die is er maar eenmaal per jaar. . . We kunnen maar eens per jaar een vliegticket voor de priester uit Oslo betalen, zei de koster destijds.

Al is dit niet in Finland, het is wel verwant want de meeste overige Skoltlappen, afkomstig uit het voormalige Petsamo gebied, wonen nu in Noord Finland. Genoemde scriba, Mikit Ivanowitz, heeft een rapport over de Skoltlappen geschreven. U vindt het op de website <http://www.ortodoks.com/>, onder Neiden. Het rapport is in het Noors en bevat nogal wat aanklachten tegen zowel de Noorse overheid als tegen de Sametinget, het Lapse parlement. Er staat veel informatie in over de geschiedenis van de Skoltlappen.

lets anders. Ik moest vorig jaar toch wel even lachen en terugrijden toen we bij het dorpje Hossa, ten zuiden van Kuusamo, gelegen aan een binnenweg langs de Russische grens een zijweggetje zagen met de prachtige naam Kauppatie. Een zandweggetje omzoomd met bos, een straatnaambordje en tegen de paal een fiets. We vroegen ons af of er een Bijenkorf zou zijn. . . Of was het een opstapplaats voor busreisjes met verkoopdemonstraties. Wij zagen geen enkel gebouw, laat staan een winkel, nee ook geen kraampje. Indachtig Asterix zou je zeggen: rare jongens die Finnen.

Het was stil op de Kauppatie. . .

Hinkstapsprong een ander onderwerp: Internet. Wist u dat u continue op allerlei Finse wegen kunt kijken? Via de site <http://www.tieh.fi/> kunt u allerlei webcamera's aanklikken en krijgt u een beeld van de toestand van de weg en soms van de omgeving, zwart-wit vaak maar er zijn ook kleurencamera's. Het zijn geen live-beelden, maar elke

camera neemt af en toe een foto, afhankelijk van de plaats wisselt de frequentie, en de genomen foto's zijn ongeveer 24 uur beschikbaar. U kunt avonds de opname bij straatlicht zien maar ook de foto van 12.00 uur oproepen. Bij de actuele foto staan meestal de gegevens van het dichtstbijzijnde weerstation. De site is ook in het Engels en Zweeds en bevat tevens informatie over wegwerkzaamheden enzovoort. De moeite waard, zo'n interactief bezoek aan het mooie Finland.

Näkemiin.

Henk Ottema

Matkalla Suomessa

Otsikko varmaan ihmetyttää. Olin luvannut Arnold Pietersenille miettiä (taas) uuden jutun Aviisiin. En löytänyt enää edellistäni, mutta se oli muistaakseni "Lapin hullu", koska kyseinen virus on iskenyt minuun. Sen takia pyysin Arnoldilta Aty Bijsterveldin sähköpostiosoitteen. Hän oli kirjoittanut viime vuonna artikkelin Atysta (lue **Aviisi**n numerosta 2002–4). Hän asuu Sevettijärvellä ja on naimisissa kolttalappalaisen (Johannes Gerasimoffin) kanssa.

Nyt sitten olen sähköpostikirjeenvaihdossa Atyn kanssa ja kysyin häneltä miten on kolttalappalaisten ortodoksisen jumalanpalveluksen laita. Halusin nimenomaan tietää onko se kreikkalais- vai venäläisortodoksisuutta ja mikä on oikeastaan näiden kahden ero. Norjassa n. 30 km päässä Atyn luota sijaitsevan Neidenin pikkukirkon kappalainen kertoi sen olevan kreikkalaisortodoksista ja sitten mietin miten se voi olla mahdollista kun kolttien uskoon kääntäminen on tapahtunut Venäjältä käsin. No, Aty ei osannut sanoa juuta eikä jaata ja nyt lähettelen sähköpostia kirkon sihteerin kanssa. Hänen mukaansa kirkko on kreikkalainen koska uskonto saapui sinne ennen kuin Venäjän ortodoksinen kirkko erosi kreikkalaisesta, tai näin minä asian ymmärsin. Hän kirjoitti myös ettei näillä kahdella ole oikeastaan eroavaisuuksia ja hän kehotti ottamaan asian tiimoilta jatkossa yhteyttä Oslon pappiin, jonka alaisuuteen tämäkin kirkko kuuluu.

Jos ette tunne tätä kirkkoa Neidenissä, voinko kertoa että se on 10 m² kokoinen hirsimökki jossa on kauniita ikoneita, mutta pienen kokonsa takia jumalanpalvelukset pidetään ulkona. Tai sanottakoon jumalanpalvelus yksikössä, koska niitä pidetään vain kerran vuodessa. . . Meillä on rahaa papille vain yhtä lentomatkaan varten vuodessa Oslost käsin, oli kappalainen aiemmin kertonut.

Vaikkakin tämä ei ole Suomessa, on se sille kuitenkin läheinen, koska useimmat muista kolttalappalaisista jotka ovat kotoisin Petsamon alueelta, asuvat nyt Pohjois-Suomessa. Mainittu sihteerini, Mikit Ivanowitz, on kirjoittanut raportin kolttalappalaisista. Sen löytää <http://www.ortodoks.com/> -nettisivuilta "Neiden"- otsikon alta. Raportti on kirjoitettu norjaksi ja sisältää kritiikkiä niin Norjan viranomaisia kuin Sametingettiä, Lapin parlamenttia kohtaan. Lisäksi siellä on paljon tietoa kolttalappalaisten historiasta.

Muuhun asiaan. Purskahdin viime vuonna nauruun ja käännyn vielä takaisin ohitettuamme Kuusamon eteläpuolella olevan Hossan kylän, joka sijaitsee Venäjän rajan tuntumassa olevan pikkutien varrella, kun näimme tien mahtipontisen nimen "Kauppatie" (kuva sivulla 5). Hiekkatie metsän keskellä, tien nimikyltti ja pyörä kylttiä vasten. Mietimme löytyisiköhän sieltä Bijekorf. . . Vai onkohan siellä kauppa-autojen myyntipysäkki. Paikalla ei näkynyt yhtään rakennusta, saatikka sitten kauppa tai edes myyntikojuja. Mietteliksi Asterix sanoisi: "Hulluja nuo suomalaiset".

Ja taas hyppy uuteen aiheeseen: internettiin. Tiesitkö, että siellä voi jatkuvasti seurata Suomen teitä? Sivuilta <http://www.tieh.fi/> voit painella monia webkaineroita minkä jälkeen voi seurata tieolosuhteita ja joskus myös ympäristöä mustavalkoisena tai värinä. Kuvat eivät ole täsmälleen siltä hetkeltä, vaan kamera näppää silloin tällöin uuden kuvan, tiheys riippuu paikasta ja otetut kuvat ovat katsottavissa 24 tunnin ajan. Sivuilta voi nähdä kuvan iltavalaistuksesta tai etsiä miltä tilanne klo 12.00 näytti. Ajankohtaisimman kuvan yhteydestä näkyvät myös tiedot lähimmältä sääasemalta. Sivut ovat luettavissa myös englannin- ja ruotsinkielisinä ja siltä näkyvät myös tietyömaiden paikat. Käynti näillä sivuilla on vaivan arvoista, se mahdollistaa interaktiivisen kauniin Suomen vierailun. Näkemiin.

Henk Ottema

(Käännös: Minna Rätty)

Ikirouta ja ilmastonmuutos

“Ilmaston lämpeneminen aiheuttaa ikiroutan sulamista.”

Kuinka moni oikeastaan ymmärtää, mitä tällä lauseella tarkoitetaan. Mitä on ikirouta? En minäkään tiennyt, ennen kuin aloitin maantieteen opinnot Helsingin yliopistossa vuonna 1997. Siellä päädyin muutamien kurssien kautta erään ikiroutatutkijana tunnetun professorin oppilaaksi. Häntä on kiittäminen seuraavien vuosien tapahtumista ja siitä, että myös minusta tuli ikiroutatutkija.

Monet varmasti ensimmäiseksi ajattelevat, että ikirouta tarkoittaa maata, jonka sisällä on pelkästään jäätä. Näin ei kuitenkaan ole, vaan itse asiassa vain pieni osa ikiroudasta on jäätynyttä vettä. Ikiroutan virallinen määritelmä kuuluu: maa- tai kallioperä on ikiroudassa, kun sen lämpötila on yli kahden vuoden ajan pysynyt alle nollassa asteessa (C). Jopa siis ehjä peruskallio tai iso kivenlohkare voi olla ikiroudassa, ilman vettä ja jäätä häiväkkään. Kuitenkin monet ikiroutamuodot pitävät sisällään erilaisia jääkiteitä, linssejä ja jopa maan uumeniin tunkeutuneita jääkiiloja.

Tutkija Maria Rönkkö

Missä ikiroutaa sitten on? Lähellä napa-alueita auringon säteily määrä on vähäistä ja ilman lämpötila hyvin kylmä, joten olot ovat suotuisat ikiroutan muodostumiselle. Laajoja ikiroutamaita on muun muassa Siperiassa ja Alaskassa sekä myös Antarktiksella jäätävillä alueilla. Maan lämpötila on pakkasen puolella myös korkeiden vuoristojen huipuilla esimerkiksi Alpeilla ja Himalajalla. Suomessakin esiintyy ikiroutaa Pohjois-Lapin paksasilla, turpeisten paksakumpujen uumenissa.

Uutisissa ja lehdissä on viime aikoina ollut runsaasti otsikoita, joiden mukaan ikirouta on sulamassa kasvihuoneilmiön seurauksena. Mitä tämä siis tarkoittaa?

Ikirouta-alueiden maalämpötila on tasapainossa ilman lämpötilan kanssa. Jos ilman lämpötila kohoaa vaikkapa kasvihuoneilmiön vaikutuksesta, on maalämpötilan etsittävä uusi tasapaino. Se tapahtuu helpoimmin ikiroutan sulamisella. Ilmastonmuutoksen seurauksena myös muut maan lämpötasapainoon vaikuttavat tekijät, kuten maaperää suojaava kasvipeite ja sademäärä, muuttuvat ja ikirouta sulaa.

Miksi tutkijat sitten suhtautuvat ikiroudan sulamiseen niin vakavasti?

Kun ikiroutainen maa lämpenee ja alkaa sulaa ilmaston muutoksen myötä, muuttuu sen rakenne huomattavasti. Esimerkiksi pehmeistä maalajeista, kuten turpeesta tai hiekasta koostuva maaperä on ikiroudassa ollessaan kovaa ja kantavaa. Kun routa sulaa, muuttuu maa pehmeämmäksi ja sen päällä olevat rakennelmat, kuten tiet ja talot, alkavat vajota ja kallistua. Vaurioiden korjaaminen käy kalliiksi yhteiskunnalle.

Ikiroudan sulaminen saattaa myös lisätä ilmastonmuutosta voimistamalla kasvihuoneilmiötä. Kun ikirouta sulaa laajoilta suoalueilta, vaikkapa Venäjän Siperialla, vapautuu turpeesta ja orgaanisesta maaperästä sinne varastoituneita kaasuja. Nämä kaasut ovat pääasiassa kasvihuonekaasuja, kuten hiilidioksidia ja metaania, jotka teollisesti tuotettuina ovat aiheuttamassa kasvihuoneilmiötä ja ilmaston lämpenemistä. Kun nämä ikiroudasta karanneet kaasut sitten haihtuvat ilmakehään, lisäävät ne ilmastonmuutosta ja siten toimivat ns. positiivisena palautteena kasvihuoneilmiölle eli ilmiö voimistuu ja ilmastonmuutos etenee.

Kolmas ikiroudan sulamisen aiheuttama uhka on merenpinnan kohoaminen. Kun erittäin jääpitoinen ikirouta sulaa, vapauttaa se ympäristöönsä vettä, joka kulkeutuu jokia pitkin meriin, mikä puolestaan nostaa merenpinnan tasoa, ja alavilla mailla olevat valtiot, kaupungit ja kylät ovat vaarassa. Tuttu, tulevaisuudessa kenties paheneva uhka hollantilaisille!

Lauhkeailmastoinen Hollantikaan ei ole ollut ikiroudan ulottumattomissa. Viime jääkauden ollessa laajimmillaan eli noin 22.000 – 14.000 vuotta sitten Pohjois-Eurooppa oli laajan mannerjäätikön peitossa, jolloin muu Eurooppa oli karua ja kylmää, ikiroutaista jään reunan tundraa jopa Ranskan keskiosiin saakka. Silloin ikiroutaa oli paljon myös Hollannissa - siitä ovat merkkeinä hiekkakerrostumien jääkiila-arvet ja pienien ikiroutakumpujen sulamisesta kertovat maastonpainaumat. Hollannissa siis hytistiin muutaman tuhatta vuotta sitten pakkasen kourissa ympäri vuoden!

Ikirouta voi myös kertoa ilmastonmuutoksesta. Tutkimukseni kohteita eli Suomen ikiroutasydämiä palsoja voidaan käyttää viimeaikaisten ilmastonmuutosten indikaattorina, sillä ne sijaitsevat ikirouta-alueiden etelärajoilla eli siellä missä ikirouta on lämpimintä ja siksi altteinta vähäisillekin (maa)lämpötilanmuutoksille. Jos palsat sulavat, on ilmasto muuttumassa. Väitöskirjatyöni on vain pieni osa laajaa ja pitkäkestoista havainnointia.

Maria Rönkkö

Maria Rönkkö aloitti v. 1997 maantieteen opiskelun Helsingin Yliopistossa ja valmistui filosofian maisteriksi v. 2000. V. 2001 hän alkoi tehdä väitöskirjaa aiheena palsojen aktiivikerroksessa ja ikiroudassa tapahtuvien muutosten seuranta. Maria Rönkkö asuu tällä hetkellä Hollannissa.

Permafrost en klimaatverandering

“De verwarming van het klimaat zal leiden tot het smelten van de permafrost.”

Hoeveel mensen zullen begrijpen wat er met deze zin wordt bedoeld? Wat is permafrost? Ik wist dit ook niet voordat ik in 1997 geografie ging studeren aan de Universiteit van Helsinki. Door mijn deelname aan enkele cursussen kwam ik terecht bij een hoogleraar, die bekend stond door zijn onderzoek over permafrost. Dankzij hem ben ik in de daarop volgende jaren ook een ‘permafrost’ onderzoeker geworden.

De eerste gedachte die waarschijnlijk bij u opkomt is dat permafrost grond is, dat van binnen uit ijs bestaat. Dit is echter niet het geval omdat maar een klein deel van de permafrost uit ijs bestaat. Een officiële definitie van permafrost is: grond of vast gesteente waarvan de temperatuur gedurende meer dan twee jaar ononderbroken onder nul graden Celsius is geweest. Daarom kan ieder vast gesteente of grote steen tot de permafrost behoren, zonder dat er sprake is van water of ijs. Toch bestaat veel permafrost uit ijskristallen, lenzen en zelfs ijswiggen, diep in de grond.

Waar vind je permafrost? In de buurt van de poolcirkels, waar de zonnestraling niet erg sterk is en de luchttemperatuur heel laag is, zijn de omstandigheden gunstig voor het ontstaan van permafrost. Uitgebreide permafrostgebieden komen o.a. voor in Siberië en Alaska, en ook gebieden in Antarctica die niet door ijs zijn bedekt. Gebieden waar de grond permanent bevroren blijft vind je ook in het hooggebergte, zoals bijvoorbeeld in de Alpen en de Himalaya. In Finland komt de permafrost ook voor in de Noord-Lapse palsamoerassen, onder de omhooggedrukte palsaveenlaag.

De laatste tijd wordt er in het nieuws en in de media nogal eens aandacht besteed aan het smelten van de permafrost als gevolg van het broeikaseffect. Wat is hiervan de betekenis?

De bodemtemperatuur in het permafrostgebied is in balans met de luchttemperatuur. Wanneer de luchttemperatuur stijgt als gevolg van het broeikaseffect, zal de bodemtemperatuur een nieuw evenwicht moeten zoeken. Dit evenwicht wordt bereikt door het smelten van de permafrost. Als gevolg van de klimaatsverandering treden ook andere veranderingen op, zoals in de bodembedekkende planten en de hoeveelheid regenval, die het evenwicht van de bodemtemperatuur beïnvloeden en het smelten van de permafrost veroorzaken.

Waarom nemen de onderzoekers het smelten van de permafrost zo serieus?

Wanneer de permafrostgrond warmer wordt en begint te smelten als gevolg van een klimaatverandering, wordt de structuur hiervan in belangrijke mate veranderd. Bijvoorbeeld zachte bodems, die uit turf of zand bestaan, zijn in de permafrost hard en stevig. Wanneer de permafrost smelt wordt de grond zachter, en de daarop gebouwde wegen en gebouwen kunnen hierdoor gaan verzakken. Het repareren van deze schade kan een dure zaak voor de samenleving worden.

Het smelten van de permafrost draagt ook bij aan de klimaatverandering met als gevolg een toename van het broeikas effect. Als de permafrost onder uitgestrekte moerassen smelt, zoals in Siberië, komen er in de turf en organische grondbestanddelen opgeslagen gassen vrij. Dit zijn hoofdzakelijk broeikasgassen zoals kooldioxide en methaan die ook vrijkomen bij industriële processen, en daardoor het broeikas effect en de verwarming van het klimaat veroorzaken. Wanneer deze gassen uit de permafrost in de atmosfeer vrijkomen, dragen zij bij aan het broeikas fenomeen en aan een verdere klimaatsverandering.

Een derde dreiging als gevolg van het smelten van de permafrost wordt de stijging van de zeespiegel. Wanneer het permafrostijs smelt, komt er water vrij, dat via de rivieren naar de zee stroomt, waardoor de zeespiegel stijgt en laaggelegen landen, steden en dorpen in gevaar komen. Dit is in de toekomst misschien een toenemende en voor Nederland een bekende bedreiging.

Ook in Nederland, waar het klimaat nu mild is, is er ooit permafrost geweest. Op het hoogtepunt van de vorige ijstijd, zo'n 22000 tot 14000 jaar geleden, was Noord Europa door een uitgestrekte laag landijs bedekt, waardoor het in de overige delen van Europa kaal en koud was, en de grens van de permafrost toendra zelfs tot aan het midden van

Frankrijk liep. In Nederland kwam toen ook veel permafrost voor, getuige de afdrucken van ijswiggen in de zandlagen en de kleine indeukingen in de bodem als gevolg van het smelten van de kleine permafrostbulten. In Nederland was het dus duizenden jaren geleden het hele jaar bitter koud!

De permafrost geeft ook inzicht in de klimaatsverandering. Het onderwerp van mijn onderzoek in Finland, nl. de palsas met een kern van permafrost, kunnen gebruikt worden als indicator voor de recente klimaatveranderingen, omdat deze in de buurt van de zuidgrens van het permafrost gebied liggen, waar de temperatuur van de permafrost het minst laag is en daarom gevoelig voor de kleinste temperatuurschommelingen van de grond. Het smelten van de palsas geven aan, dat het klimaat aan het veranderen is. Mijn promotieonderzoek beslaat maar een klein deel van een uitgebreide en langdurige waarneming.

Maria Rönkkö

(Nederlandse vertaling: Arnold Pieterse)

Maria Rönkkö begon haar studie geografie in 1997 aan de Universiteit van Helsinki, en heeft in 2000 haar M.Sc. behaald. In 2001 begon zij aan haar promotieonderzoek, met als onderwerp het volgen van de veranderingen in de actieve laag en de permafrost in de palsas. Maria Rönkkö woont op het ogenblik in Nederland.

Suomalaisen naisen päivät

Sata suomalaista naista – voi kauhistus, sanoi hollantilainen mieheni! – oli kokoontunut Rosmaleniin, Mercure Hotelliin viikonlopuksi 15.-16.3. viettämään perinteisiä Suomalaisen Naisen Päiviä. Päivät pidettiin nyt jo viidettätoista kertaa. Tämänkertaisena teemana oli “hyvä olo”.

Päivien avaukseksi ja 15-vuotisjuhlan kunniaksi piti Suomen suurlähettilään puoliso, Taru-Maaria Kuparinen-Säilä, juhlapuheen. Siinä hän kauniilla tavalla analysoi hyvän olon lähteitä ja esteitä. Hänen mukaansa pelko, oli sen kohteena sitten mikä tahansa, on pahin este hyvälle ololle. Luottamus omaan itseemme ja elämään auttavat meitä uskaltamaan, ja uskallus on peruskivi hyvälle ololle. Mitä enemmän nauttii hyvästä olost, sitä enemmän sitä voi jakaa toisille ja taas saada itse takaisin.

Päiville oli kutsuttu useita esiintyjä ja asiantuntijoita jopa Suomesta saakka. Näyttelijäkouluttaja Tuija Piepponen piti railakkaan ja havainnollisen esityksen sanattomasta viestinnästä huumorin keinoin. Hän esitti monin karikatyyrein meille suomalaisille ominaisia tapoja viestiä sanattomasti. Hän kertoi myös, miten voisimme usein negatiivista sanatonta viestintäämme parantaa ja muuttaa positiivisemmaksi. Hyvän oloa saimme siinä sivussa roppakaupalla, kun me, koko salintäyteinen yleisö, nauroimme katketaksemme!

Lauantain liikunnallisena ohjelmana koko naisjoukolle oli toisen polven suomalaisen Anja Kriek'in johtamana tehdyt vatsatanssin alkeisharjoitukset. Varmaan olisi ulkopuolisesta ollut hupaisaa katsella, kun sata naista heilutti huivitettuja lanteitaan tai pyörähteli sirosti (!) värikkäitten harsojen kanssa itämaisen musiikin tahdissa! Lopuksi esitti Anja meille vielä soolotanssin. Hänen tanssinsa näytti todella upealta, onhan hän vatsatanssin opettaja, myös televisiosta tunnettu. Hänen turkoosinvärinen, helmin ja paljetein koristeltu egyptiläinen tanssiasunsa tietysti korosti vielä liikeiden sulavuutta.

Vapaan ohjelman jälkeen, jolloin oli mahdollisuus ulkoiluun, saunomiseen, hoitoihin ym, kokoonnuimme ilta-asuissamme ravintolasaliin, ensin nostamaan maljan 15-vuotisjuhlan merkeissä ja sitten maukkaalle noutopöytäillalliselle. Illan musiikkiohjelmasta vastasivat suomalaisartistit Taneli Mäkelä laulaen ja Jussi Liski häntä pianolla säestäen. Ilta jatkui vielä pitkään hotellin baaritoissa, ja ehkä sen jälkeen vielä yksityisestikin, mene tiedä.

Sunnuntaiaamuna kokoonnuimme aamiaisen jälkeen kokoussaliin, jossa arvottiin suuret ja pienet arpajaispalkinnot. Jokainen sai taatusti jotakin, jollei varsinaisista arpajaisista niin ainakin edellisen illan pöytänumeroarpajaisista.

Psykoterapeutti ja kirjailija Bodil Lindfors, niinkään vartavasten Suomesta kutsuttu, kertoi meille ihmisen psyyken osista, tiedostetusta, tiedostamattomasta, toisille näkyvästä ja kokonaan salatusta, ja siitä, miten voimme eri osioiden rajoja siirtää. Luento täydensi hyvin edellisen päivän esitystä sanattomasta viestinnästä, joka perustui enemmän kokemuspohjaisiin havaintoihin.

Jokaisella meistä oli valittavana laajasta valikoimasta kaksi puolentoista tunnin pituista workshop'ia. Aiheina oli mm. kunnon kohennusta, meditaatiota, keskusteluryhmiä, mindmapping'ia, piirustusta ja maalausta. Tiiviin ohjelman väleissä ja aikana oli hauskaa tavata vanhoja tuttuja ja solmia uusia tuttavuuksia. Ja juttu kyllä luisti! Kaiken tämän läpikäytyämme oli pää täynnä vaikutteita, mieli iloinen ja kieli väsyksissä. Vielä lounassämpylät syötyämme ja pakattuamme kaikki arpajaispalkinnot, kirpputori- ja muut ostokset laukkuihimme, olimme ihan kypsiä lähtemään kotiin, viemään ja säteilemään hyvää oloamme kukin omille lähimmäisilleen.

Kiitos järjestäjille onnistuneista päivistä, tapaamisiin ensi vuonna!

Pirkko van Bruggen

Finse vrouwendagen 2003

Honderd Finse vrouwen – angstaanjagend veel, volgens mijn Nederlandse echtgenoot – kwamen in het weekend van 15 en 16 maart bijeen in hotel Mercure in Rosmalen om daar de traditionele Finse Vrouwen Dagen te houden. Al weer voor de vijftiende maal! Deze keer was het thema: “wel bevinden”.

Ter ere van het derde lustrum opende Taru-Maaria Kuparinen-Säilä, echtgenote van de Finse ambassadeur, het evenement met een feestelijk getinte toespraak. Daarin analyseerde zij op een fraaie manier de bronnen van “je goed voelen” en de hindernissen daar naar toe. Vertrouwen in ons zelf en in het leven helpen ons te durven en durf is het fundament voor wel bevinden. Hoe meer je geniet van dat goede gevoel hoe meer je dat met anderen kunt delen. En ook dat krijg je dan weer terug.

Er waren verschillende sprekers en deskundigen uitgenodigd. Tot uit Finland aan toe. Tuija Piepponen, actrice en docente, speelde met het onderwerp non-verbale communicatie. Zij deed dat op een vlotte, humoristische en vooral aanschouwelijke manier. Aan de hand van diverse karikaturale situaties liet zij zien welke specifieke manieren wij Finnen hebben om ons zonder woorden uit te drukken. Zij vertelde ook hoe wij onze vaak negatieve non-verbale communicatie kunnen verbeteren en naar het positieve kunnen ombuigen. Tijdens haar optreden lachte het publiek in de volle zaal ononderbroken. Alleen daardoor al kwam het goede gevoel met scheppen binnen.

Op zaterdag nam de hele groep, onder leiding van Anja Kriek - een Finse van de tweede generatie - deel aan de buikdans les voor beginners. Voor buitenstaanders zou het heel vermakelijk zijn geweest om te zien hoe honderd vrouwen met sjaltjes om hun heupen gebonden met hun bekken draaiden of elegant (!) met kleurige sluiers ronddraaiden op de maat van oosterse muziek! Tot slot liet Anja ons nog een solodans zien. Zij danste werkelijk prachtig. Zij is dan ook lerares buikdansen en bekend van de televisie. Haar turkooise, met parels en pailletten versierde Egyptische danskostuum versterkte natuurlijk ook haar vloeiende bewegingen.

Na het vrije programma, dat bestond uit een wandeling, saunabezoek, lichaamsverzorging, etc, kwamen wij, gekleed voor het diner, samen in het restaurant. Na het glas te hebben geheven op het derde lustrum begonnen wij aan een smakelijk lopend buffet. Het muzikale avondprogramma werd verzorgd door de Finse zanger Taneli Mäkelä die op de piano begeleid werd door Jussi Liski. De avond werd lang voortgezet in de bar van het hotel en misschien ook daarna op de kamers. Wie weet.

Op zondagmorgen na het ontbijt verzamelden wij ons weer in de zaal voor een loterij met grote en kleine prijzen. Niemand hoefde met lege handen naar huis te gaan. Iedereen won wel iets.

Daarna was het de beurt aan de schrijfster en psychotherapeute Bodil Lindfors, die hiervoor speciaal van uit Finland overgekomen was. Zij vertelde ons over de verschillende delen van de menselijke psyche. Het bewuste deel, het onderbewuste deel dat voor anderen wel zichtbaar is en het geheel afgesloten deel, en over hoe wij de grens tussen die delen kunnen verschuiven. Haar lezing vulde de voordracht van zaterdag over non verbale communicatie, die meer was gebaseerd op ervaring en waarneming, goed aan.

Aansluitend konden wij kiezen uit een groot aanbod van workshops die ieder anderhalf uur duurden. Onderwerpen waren o.a. conditieverbetering, meditatie, praatgroepen, mindmapping, tekenen en schilderen. Tussen het drukke programma door was het leuk oude bekenden te ontmoeten en nieuwe kennissen op te doen. Er werd veel gepraat!

Na aan alles deelgenomen te hebben zat ons hoofd vol indrukken, waren wij vrolijk en was onze tong moe van het praten. Na geluncht en alle prijzen ingepakt te hebben, waren wij rijp om naar huis te gaan om daar ons "wel bevinden" over te brengen op de achterblijvers.

De organisatoren wil ik bedanken voor een geslaagd weekend. Tot volgend jaar.

Pirkko van Bruggen

(Nederlandse vertaling: Carel van Bruggen)

Uitnodiging voor het Midzomerfeest 21 juni 2003

De Finse Zeemanskerk en de Vereniging Nederland-Finland organiseren weer het traditionale midzomerfeest op

zaterdag 21 juni 2003 van 17.30 tot 24.00 uur

Op het programma staat een gezellig samenzijn met een smakelijke barbecue en Finse dansmuziek,

De kosten voor de avond bedragen voor leden van de Vereniging Nederland-Finland en de Finse Zeemanskerk € 22,- per persoon en voor niet-leden € 27,- per persoon. Kinderen van 7 t/m 12 jaar betalen € 7,- en voor kinderen t/m 6 jaar is het gratis. Drankjes zijn voor eigen rekening.

Aanmeldingen vanaf 12 juni telefonisch bij de Finse Zeemanskerk. U kunt de Finse Zeemanskerk tussen 10 en 14 uur of tussen 16 en 22 uur bereiken op telefoonnummer ☎ 010-436.61.64. Na uw telefonische aanmelding graag direct betalen aan de Finse Zeemanskerk op rekeningnummer ABN-AMRO 48.00.23.778 (Finnish Seamen's Mission, Rotterdam) of met een credit-card (aub. bij aanmelding nummer en geldigheidsduur van de credit-card doorgeven, alsmede de naam van de eigenaar).

Er is ook gelegenheid om naar de sauna te gaan. Van 17.30 tot 18.30 voor vrouwen en na 18.30 voor mannen. Eigen handdoek meenemen!

Vanwege de beperkte ruimte zijn wij genoodzaakt een reserveringslijst te hanteren op basis van volgorde van telefonische aanmelding. Er is maximaal ruimte voor 90 feestgangers.

Om 16.30 is er een midzomerkerkdienst.

Van harte welkom!

Adres: De Finse Zeemanskerk
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam

Gedichten – Runoja

miljoenen palen
ruggelings op Kemijoki
houtbruine rivier
deinend in het hart

miljoonia runkoa
selittäin Kemijoessa
puunruskeassa virrassa
keinuen sydämessä

de gehavende kust
verweert zich tegen de IJszee
met messscherpe rotsen

ruhjottu rannikko
puolustautuu Jäämerta vastaan
veitsenterävin kallioin

Inez Meter

(Finse vertaling: Eeva-Marja Stout-Kahila)

Kutsu Juhannusjuhlaan 21. kesäkuuta 2003

Suomen Merimieskirkko ja Alankomaat-Suomi -Yhdistys viettävät perinteistä juhannusjuhlaa

lauantaina 21. kesäkuuta 2003 klo 17.30 – 24.00

Ohjelmassa on perinteiseen tapaan mellyttävää yhdessäoloa, maukkaita grilliruokia ja suomalaista tanssimusiikkia.

Illan hinta on Alankomaat-Suomi -Yhdistyksen ja Suomen Merimieskirkon jäsenille € 22,- hengeltä ja muille € 27,- hengeltä. Lapset 7-12 vuotiaat maksavat € 7,- hengeltä ja alle 7-vuotiaat ilmaiseksi. Juomat ovat omaan laskuun.

Sitovat ilmoittautumiset Merimieskirkolle puhelimitse. Ilmoittautumisia vastaanotetaan 12. kesäkuuta alkaen Merimieskirkon puhelinnumerossa ☎ 010-436.61.64 klo 10.00-14.00 ja 16.00-22.00. Puhelun jälkeen ilmoittautumismaksu maksetaan välittömästi Merimieskirkon tilille numero ABN-AMRO 48.00.23.778 (Finnish Seamen's Mission, Rotterdam) tai luottokortilla, ilmoittautumisen yhteydessä tarvitsemme kortin haltijan nimen, kortin numeron ja voimassaoloajan.

Halukkaat voivat mennä saunaan, naiset klo 17.30-18.30 ja miehet klo 18.30 jälkeen. Oma pyyhe mukaan.

Ilmoittautumiset otetaan vastaan tuljärjestyksessä. Tilanpuutteen takia on mahdollista, että joudut jonotuslistalle. Korkeintaan 90 henkeä mahtuu mukaan.

Juhannusjumalanpalvelus pidetään merimieskirkolla klo 16.30.

Tervetuloa!

Osoite: Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam

Finse kunstmanifestatie in Amerongen

Finse vlaggen wapperden in Amerongen op zaterdag 29 maart jongstleden. In dit aan de Rijn gelegen dorp vond een manifestatie plaats van muziek en beeldende kunst, gemaakt of ten gehore gebracht door Finse of door Finland geïnspireerde, in Nederland woonachtige kunstenaars. De dag vond plaats in het teken van 'pesä' (nest); dit staat voor een 'veilige plaats'. 'Finse nesten' was het samenbindend thema op deze dag.

Als eregasten bij het gebeuren waren aanwezig de ambassadeur van Finland, Pekka Säilä en zijn vrouw Taru-Maaria Kuparinen-Säilä en de burgemeester van Amerongen, mevrouw Doorn.

De manifestatie begon, voor bijna 200 aanwezigen, met een muzikaal evenement in de middeleeuwse Andrieskerk. De kerk staat tegenover het gemeentehuis, dat op deze dag niet was opgesierd met een rood-wit-blauwe vlag, maar met een wit-blauwe vlag. Na de welkomsttoespraak van de ambassadeur traden Marja-Liisa (Maisa) van der Kolk en violist Piet Kolderman op met Finse liederen. Maisa beschikt over een enorme repertoire Fins volksmuziek en kan muziek maken op een groot aantal traditionele instrumenten uit

Finland en Zweden. Daarvan hoorden nu, uiteraard, slechts enkele. Bij ieder lied vertelde ze een verhaal, op hartverwarmende manier; ook een lied over een Finse 'pesä' was erbij. Muziek om je bij thuis te voelen.

Het Amerongse koor bracht – en dit is bijna niet te geloven – Finse liederen ten gehore. Het koor zong enkele van de mooiste, waaronder het lied “Zomerdag te Kangasala”. Dit bezongen landschap staat voor de Finnen als verdichting van het “landschap van de ziel”. Toen ik tijdens het zingen, mijn ogen sloot, stond ik weer op Harjulan seljänne, kijkend naar het zuiden over de blauwe wateren, omringd door onafzienbaar uitgestrekte wouden, met hier en daar een dorp.

De derde muzikale beleving werd bezorgd door fagottist Dirk Meijer en pianist Jan van Liere. Met een drietal composities van Tauno Marttinen gaven zij een indruk van het genre van deze 'grand old man' van de moderne Finse muziek. Deze kennismaking was prikkelend en wekte – althans bij mij – nieuwsgierigheid. Muziek om bij stil te staan, om meer van te willen horen!

Op een steenworp afstand van de kerk ligt de galerie 'Vanouds de Liefde' van Katri Schweitzer. Daar verrichtte ambassadeur Säilä de opening van de tentoonstelling van kunstwerken van tien beeldende kunstenaars. Vanaf de straat viel mijn oog al op een tweetal meerlandschappen in de etalage, geschilderd in een zeer gereduceerde, maar krachtige stijl. Deze waren van Minna Rätty, opgegroeid in Noord-Karelië, aan de oevers van het reusachtige meer Pielinen. Binnenkomend in de galerie werd ik verwelkomd door schilderijen, met motieven uit de natuur, waarop gedichten waren opgeschreven. Deze waren van de hand van Inez Meter; haar gedichten hebt u ook in Aviisi kunnen lezen. Zij is dit jaar uitgeroepen tot stadsdichter van Gouda! In de naastgelegen ruimte trof ik een collectie handbeschilderd porselein, zeer sierlijk, in feestelijke tinten van goud. Deze waren van de hand van Taru-Maaria Kuparinen-Säilä. Naast deze kon je kennis maken met keramiek en een installatie (daar keek ik van op!) van Kristiina Ruutu. Verderop stond beeldhouwwerk van Liisa Verasdonck, waarachtig, van Fins graniet gemaakt. Dat moet je met je handen kunnen aanraken (dat deed ik ook). In diezelfde ruimte hingen veel sfeervolle miniatuur landschappen uit Finland (en ook uit Nederland) te zien, van de hand van Marja-Liisa van der Kolk. Als je ze van dichtbij bekeek, merkte je dat ze geweven waren. Maisa werkt volgens het gobelin procédé, het is als het waren schilderen op het weefgetouw. Kirsti de Fluiter-Ijäs maakt grote schilderijen, met krachtige penseelstreken neergezet, onder meer bleef “Een naakt in 't nest” mij boeien. Ook in de tuin van de galerie was er veel om te bezichtigen. Marjatta Ohvanainen liet beeldhouwwerk zien, waaronder het ontroerende “Alleen op de wereld”. Paula Salmela's beeldhouwwerk was er eveneens te zien, maar ze had ook een grapje gemaakt. Hier en daar in de tuin hingen er nestkastjes voor de vogels. Als je er nieuwsgierig in keek of er al een nest was, beleefde je een verrassing: geen vogelnest te zien, maar een familiefoto, ja, ook dat is een beeltenis van een nest. Galeriehoudster, Katri Schweitzer, liet zelf ook een aantal werken zien. In de tuin stond beeldhouwwerk van haar in brons, beton en keramiek. Ik herinner me goed het beeld van haar man in keramiek.

De tuin van de galerie gaf een goede gelegenheid voor een praatje, onder het genot van een glas wijn en een hapje, of je kon kiezen voor een kopje koffie in de keuken, toen het weer wat killer werd. Zo'n 100 á 150 bezoekers bezochten de tentoonstelling. 's Avonds dineerden we in een kleiner gezelschap in het plaatselijke restaurant de 'Buitenlust'. De kok had een uitgebreid Fins menu voorbereid.

Alles verliep goed op deze dag, de organisatie was voortreffelijk, ik heb genoten van deze dag. Mijn hartelijke dank aan de familie Schweitzer voor de ontwikkeling en organisatie van dit gebeuren, aan het Amerongse koor, de burgemeester en de bevolking van Amerongen voor zoveel belangstelling! Mijn hartelijke dank aan de ambassadeur van Finland, aan alle kunstenaars voor hun geweldige inzet en voor onze leden en bestuur voor de getoonde belangstelling voor deze gedenkwaardige dag.

Irma Schoemakers-Salkinoja

Suomalainen taidetapahtuma Amerongenissa

Suomen liput liehuivat Amerongenissa lauantaina 29. maaliskuuta. Joukko suomalaisia tai Suomesta inspiraationsa saaneita, Alankomaissa asuvia taiteilijoita esitteli töitään tai musisoi tässä Reinin rannalla sijaitsevassa kylässä. 'Pesä' oli päivän merkinä, nimenomaan sen merkityksessä 'turvallinen paikka'. 'Suomalaisia pesiä' oli päivän yhdistävänä teemana. Suomen suurlähettiläs Pekka Säilä, hänen vaimonsa Taru-Maaria Kuparinen Säilä ja Amerongenin pormestari, rouva Doorn olivat tapahtuman kunniavieraat.

Manifestaatio alkoi, melkein 200:n vieraan läsnäollessa, musiikkitapahtumalla keskiaikaisessa Andries-kirkossa. Kirkko seisoo kunnantaloa vastapäätä, jossa tänään ei liehunakaan puna-valko-siniraita lippu, vaan siniristilippu. Suurlähettilään tervetuliaispuheen jälkeen Marja-Liisa (Maisa) van der Kolk en viulunsoittaja Piet Kelderman esitivät suomalaisia kansanlauluja. Maisan ohjelmistoon kuuluu valtava määrä suomalaista kansanmusiikkia ja hän soittaa monilla perinteellisillä suomalaisilla ja ruotsalaisilla instrumenteilla. Nyt kuulumme siitä tietenkin vain pienen osan. Jokaisesta laulusta Maisa kertoi tarinan omalla sydämellisellä tavallaan; myös suomalaisesta pesästä hän lauloi. Musiikkia jonka keralla tunsivat olevansa kotona!

On melkein uskomatonta, mutta Amerongenin kuoro lauloi suomalaisia lauluja! Se lauloi niistä muutamia kauneimpia, kuten "Kesäpäivä Kangasalla". Laulun kuvaamassa maisemassa tiivistyy kuva suomalaisten 'sielun maisemasta'. Laulun aikana suljin silmäni ja seison jälleen Harjalan seljälteellä, katse suunnattuna etelään, yli sinisen veden, jota suuret salot ympäröivät, kylä vilkahtaen siellä täällä.

Fagotinsoittaja Dirk Meijer ja pianisti Jan van Liere antoivat meille seuraavan musiikkielämyksen. Heidän soittamansa kolme Tauno Marttisen sävellystä toivat välähdyksen tämän modernin suomalaisen musiikin 'iäkkään suurmiehen' tyylistä ja tuotannosta. Tutustuminen siihen oli virkistävää ja herätti uteliaisuutta – ainakin minussa. Musiikkia jota pitää pysähtyä kuuntelemaan, jota kaipaa lisää!

Kivenheiton päässä kirkosta sijaitsee rouva Katri Schweitzerin taidegalleria 'Vanouds de Liefde', suomeksi se olisi ehkä 'Vanha Rakkaus'. Suurlähettiläs Säilä suoritti siellä kymmenen kuvataiteilijan näyttelyn avauksen. Jo kadulta silmäni osui kahteen näyteikkunassa olevaan järvimaisemaan, taulut oli maalattu hyvin pelkistetyillä, mutta voimakkaalla tyyllillä. Minna Rätty ne oli maalannut, Pohjois-Karjalan kasvatit jättiläismäisen Pielisen rannoilta. Sisäänastuessa runon ja maalauksen luonnonaiheet yhdistelmät tervehtivät kävijää. Ne olivat Inez Meterin tuotantoa; hänen runojaan olette voinut lukea jo aikaisemminkin Aviisissa. Hänet nimitettiin tänä vuonna Goudan kaupunginrunoilijaksi! Viereisessä huoneessa tapasin käsinmaalattua posliinia, hyvin koristeellista, kullan juhlavissa vivahteissa. Nämä olivat Taru-Maaria Kuparinen-Säilän käsialaa. Näiden vieressä saattoi tutustua Kristiinan Ruudun keramiikkaan ja installationiin (jota siinä ihmettelin!). Edempänä seiso Liisa Verasdonckin kuvanveistotyö,

ja totta tosiaan, se oli graniitista tehty. Sitä piti käsin voida kosketella (ja niin teinkin). Samaan huoneeseen oli ripustettu tunnelmallisia suomalaisia maisemia, miniatyyri-
taideteoksia. Kun niitä tarkkaan katsoi, huomasi että ne olivat kudottuja. Maisa kutoo gobeliini-menetelmällä, sitä voi verrata maalaamiseen kangaspuiden äärellä. Kirsti de Fluiter-Ijäs tekee suuria maalauksia, voimakkain pensselinvedoin, muun muassa "Alaston pesässä" teki minuun vaikutuksen.

Myöskin gallerian puutarhassa oli paljon nähtävää. Marjatta Ohvanaisen kuvanveistoa oli näytteillä, joiden joukossa liikuttava "Yksin maailmassa". Paula Salmelan kuvanveistoa oli myös nähtävänä, mutta hän oli sen ohessa keksinyt meille hauskutuksen. Siellä täällä puutarhaan oli ripustettu linnunpönttöjä. Kun kurkisteli sisään katsoakseen, oliko siellä jo pesä valmiina, siellä olikin yllätys: ei linnunpesää, vaan perhevalokuva, niin, sehän on myös pesän kuva! Myös gallerianomistaja Katri Schweitzerin töitä oli nähtävänä. Hänen bronssi-, betoni- ja keramiikkatöitään oli ihailtavana puutarhassa. Mieleepi jäi hänen tekemänsä keramiikkakuva miehestään.

Gallerian puutarhassa oli hyvä tilaisuus jutella, nauttia lasillinen viiniä ja maistella ma-
kupaloja; kuka halusi, saattoi ottaa kupillisen kahvia keittiössä, kun sää ulkona viileni. Noin 100, ehkä 150 vierasta kävi tutustumassa näyttelyyn. Illalla nautimme pienemmässä piirissä illallisen paikallisessa 'Buitenlust' ravintolassa. Kokki oli valmistanut meille ison valikoiman suomalaisia ruokia.

Kaikki meni hyvin, järjestely toimi erinomaisesti, nautin tästä päivästä. Sydämellinen kiitokseni Schweitzerin pariskunnalle tapahtuman kehittelystä ja järjestämisestä, kiitos Amerongenin kuorolle, pormestarille ja asukkaille osoitetusta mielenkiinnosta! Sydämellinen kiitokseni Suomen suurlähettiläälle, kaikille taiteilijoille heidän suuresta panoksestaan ja kiitos meidän jäsenillemme ja johtokunnalle kiinnostuksesta tapahtumaan tänä merkittävänä päivänä.

Irma Schoemakers-Salkinoja

Finse evenementen – Suomalaistapahtumat

2.5.	Den Haag (Lucent Danstheater, Spui 175, ☎ 070–880.03.33); In het programma Teatralia van Introdans o.a. B12 en een nieuw werk van Jorma Uotinen • <i>Introdansin ohjelmassa Teatralia mm. Jorma Uotisen B12 ja uusi teos, joka saa ensi-iltansa</i>
9.5.	Middelburg (Doopsgezinde kerk, Lange Noordstraat 62, ☎ 0118–63.51.50); Aapo Häkkinen (cembalo) speelt Bach • <i>Aapo Häkkinen soittaa Bachin musiikkia</i>
15. - 24.5.	Amsterdam (Filmmuseum, Vondelpark 3, ☎ 020–589.14.00); Finse film-week • <i>suomalainen elokuvaviikko</i>
17.5.	Hilversum (Oud Katholieke Kerk St. Vitus, Melkpad 14, ☎ 023–525.71.41); Vocaal Ensemble C Sharp Minor zingt liederen van Sibelius en Rautavaara • <i>Vocaal Ensemble C Sharp Minor esittää Sibeliuksen ja Rautavaaran lauluja (20.15)</i>
18.5.	Haarlem (Waalse Kerk, Begijnhof 30, ☎ 023–525.71.41); Vocaal Ensemble C Sharp Minor zingt liederen van Sibelius en Rautavaara • <i>Vocaal Ensemble C Sharp Minor esittää Sibeliuksen ja Rautavaaran lauluja (14.15)</i>
20.5. - 1.8.	Enschede (Museum Jannink, Haaksbergerstraat 147, ☎ 053–431.90.93); tentoonstelling van Marimekko • <i>Marimekon näyttely</i>
24.5.	Leiden (Marekerk, Lage Mare 48, ☎ 071–514.11.41); Vocaal Ensemble C Sharp Minor zingt liederen van Sibelius en Rautavaara • <i>Vocaal Ensemble C Sharp Minor esittää Sibeliuksen ja Rautavaaran lauluja (20.15)</i>
27.5.	Amsterdam (Het Concertgebouw, ☎ 020–671.83.45); Ictus Ensemble o.l.v. Georges-Elie Octors speelt o.a. muziek van Magnus Lindberg • <i>Ictus Ensemble G-E. Octorsin johdolla soittaa mm. Magnus Lindbergin musiikkia</i>
- 14.6.	Bennekom (Kijk & Luistermuseum, Kerkstraat 1, ☎ 0318–41.46.29); Zijdeschilderijen van Lea Albers-Auremaa • <i>Lea Albers-Auremaan silkki-maalauksia</i>
21.6	Rotterdam (Finse Zeemanskerk/Suomen Merimieskirkko); midzomerviering van de Zeemanskerk en de Vereniging Nederland-Finland • <i>Merimieskirkon ja Alankomaat-Suomi -Yhdistyksen juhannusjuhla</i>
4.8.	Amsterdam (Het Concertgebouw, ☎ 020–671.83.45); Virtuosi di Kuhmo o.l.v. Peter Csaba speelt muziek van Sibelius, Hillborg, Weber en Dvorák • <i>Virtuosi di Kuhmo soittaa Peter Csaban johdolla Sibeliuksen, Hillborgin, Weberin ja Dvorákin sävellyksiä</i>
17.8.	Amsterdam (Het Concertgebouw, ☎ 020–671.83.45); Lahti Symfonieorkest o.l.v. Osmo Vänskä speelt muziek van Nielsen, Aho en Sibelius • <i>Lahden sinfoniaorkesteri soittaa Osmo Vänskän johdolla Nielsenin, Ahon ja Sibeliuksen musiikkia</i>
20.8.	Amsterdam (Het Concertgebouw, ☎ 020–671.83.45); Helsinki Philharmonisch Orkest o.l.v. Olli Mustonen speelt muziek van Mustonen, Sibelius en Beethoven (viool: Pekka Kuusisto) • <i>Helsingin kaupunginorkesteri soittaa Olli Mustosen johdolla Mustosen, Sibeliuksen ja Beethovenin musiikkia (viulu: Pekka Kuusisto)</i>

Finse evenementen in 2002 – Suomalaistapahtumat vuonna 2002

13.9.	Maassluis (Theater Schuurkerk, Schuurhof 142, ☎ 010–591.37.00); Trio Tøykeät
27.11.	Amsterdam (Concertgebouw); Koninklijk Concertgebouworkest speelt muziek van Maazel en Sibelius (tweede symfonie), dirigent Lorin Maazel • <i>Koninklijk Concertgebouworkest soittaa Lorin Maazelin johdolla Maazelin ja Sibeliuksen musiikkia (toinen sinfonia)</i>

Finse filmweek – Suomalainen elokuvaviikko 15. - 24.5.2003

Het Filmmuseum organiseert in samenwerking met de Ambassade van Finland, het Fins Cultureel Centrum, the Finnish Film Foundation en the Finnish Film Archive, een Finse filmweek. In het Filmmuseum (Vondelpark 3, Amsterdam, ☎ 020–589.14.00) zijn tijdens deze week een tiental door de Finse cultuur en natuur geïnspireerde films te zien. De filmweek begint met één van de beste films uit het tijdperk van de stille cinema, "Nummisuutarit" en wordt afgesloten met een voorpremière van de nieuwste film van Aki Kaurismäki, "Mies vailla menneisyyttä".

Elokuvamuseo järjestää yhteistyössä Suomen suurlähetystön, Suomen Benelux-instituutin, Suomen elokuvaseäitiön ja Suomen elokuva-arkiston kanssa suomalaisen elokuvaviikon. Elokuvamuseossa (Vondelpark 3, Amsterdam, ☎ 020–589.14.00) on nähtävissä viikon aikana kymmenen elokuvaa, joiden juuret löytyvät suomalaisesta kulttuurista ja luonnosta. Elokuvaviikko alkaa yhdellä parhaista mykkäelokuvista, Nummisuutareilla ja päättyy Aki Kaurismäen uusimman elokuvan, Mies vailla menneisyyttä, ennakoonsi-iltaan.

Programma – Ohjelma:

Donderdag/torstai 15.5, 19.45 opening/avajaiset

"Kun isällä on hammassärky" / "When dad has toothache" (Erkki Karu, 1923)

"Nummisuutarit" / "The village shoemakers/The village cobblers" (Erkki Karu, 1923)

Vrijdag/perjantai 16.5, 19.45

"Juha" (Aki Kaurismäki, 2000)

vooraf/ennen elokuvaa: "Those were the days" (Aki Kaurismäki, 1991)

Zaterdag/lauantai 17.5, 19.15

"Kahdeksan surmanluotia" / "Eight deadly shots" (Mikko Niskanen, 1972)

vooraf/ennen elokuvaa: "These boots" (Aki Kaurismäki, 1992)

Zondag/sunnuntai 18.5, 15.30

"Poika ja ilves" / "Tommy and the wildcat" (Raimo O. Niemi, Ville Suhonen, 1998)

Zondag/sunnuntai 18.5, 16.00

"Aleksis kiven elämä" / "The life of Alexis Kivi" (Jari Halonen, 2002)

Zondag/sunnuntai 18.5, 19.45

"Kun isällä on hammassärky" / "When dad has toothache" (Erkki Karu, 1923)

"Nummisuutarit" / "The village shoemakers/The village cobblers" (Erkki Karu, 1923)

Maandag/maanantai 19.5, 19.45

"Valkoinen peura" / "White reindeer" (Erik Blomberg, 1952)

vooraf/ennen elokuvaa: "Lapland in de winter" (Zweden 1923)

Dinsdag/tiistai 20.5, 19.45

“Sininen viikko” / “Blue week” (Matti Kassila, 1954)

Woensdag/keskiviikko 21.5, 19.45

“Jäniksen vuosi” / “Year of the hare” (Risto Jarva, 1977)

vooraf/ennen elokuva: “Finlandia” (Italië) Francesco de Feo (scopefilm!)

Donderdag/torstai 22.5, 19.45

“Poika ja ilves” / “Tommy and the wildcat” (Raimo O. Niemi, Ville Suhonen, 1998)

Vrijdag/perjantai 23.5, 19.15

“Kahdeksan surmanluotia” / “Eight deadly shots” (Mikko Niskanen, 1972)

vooraf/ennen elokuva: “These boots” (Aki Kaurismäki, 1992)

Zaterdag/lauantai 24.5, 19.45

Voorpremière/Ennakkoensi-ilta “Mies vailla menneisyyttä” / “Man without a past” (Aki Kaurismäki, 2002)

vooraf/ennen elokuva: “Those were the days” (Aki Kaurismäki, 1991)

Finland en de ‘Vervolgoorlog’

De Tweede Wereldoorlog kan voor wat Finland betreft worden onderverdeeld in drie aparte periodes, (1) de *‘Winteroorlog’* (30 november 1939 – 3 maart 1940), (2) de *‘Vervolgoorlog’* (25 juni 1941 – 19 september 1944) en (3) de *‘Laplandoorlog’* (30 september 1944 – 25 april 1945).

De eerste van deze drie oorlogen, de *Winteroorlog*, was het gevolg van een aanval van de Sovjet Unie, nadat Finland geweigerd had bepaalde gebiedsdelen af te staan. Aangenomen mag worden dat de bedoeling was Finland in te lijven omdat dit direct voortvloeide uit het beruchte ‘Molotov–Ribbentrop Pact’. Dit was een overeenkomst waarbij de Sovjet Unie en Nazi-Duitsland hadden afgesproken dat Polen onderling zou worden verdeeld en de Sovjets de vrije hand kregen in de Baltische landen en Finland. In deze Winteroorlog, waarbij zo een 24.000 Finse soldaten omkwamen en 1.000 burgers, heeft Finland zich heroïsch verweerd. Toch moest het uiteindelijk genoegen nemen met het verlies van een groot deel van Karelië, waaronder de stad Viipuri. De Sovjet Unie stootte uiteindelijk, nadat het minstens twee maal zo veel manschappen had verloren dan Finland, niet door. De meest waarschijnlijke verklaring is dat de Russische dictator Stalin bang was in een oorlog verwickeld te raken met Frankrijk en Engeland, die dreigden te interveniëren. Hier speelde waarschijnlijk ook mee dat hij Duitsland toch niet echt vertrouwde.

De derde oorlog uit deze serie, de *Laplandoorlog*, was een oorlog tegen Duitsland, waarmee Finland tijdens de tweede oorlog, de *Vervolgoorlog*, had samengewerkt. Na de wapenstilstand aan het eind van de Vervolgoorlog werd Finland verplicht de Duitse troepen uit Lapland te verjagen. Ook nu sloot de Sovjet Unie een wapenstilstand zonder Finland te bezetten, vermoedelijk om zo veel mogelijk troepen vrij te houden voor de aanval op Duitsland. Finland bleef onafhankelijk, hoewel de door de Sovjet Unie opgelegde condities voor Finland nog harder waren dan na de Winteroorlog. Bovendien sneuvelden er in de Laplandoorlog nog eens 1000 Finse soldaten

De *Vervolgoorlog* is, in tegenstelling tot de *Winteroorlog* en de *Laplandoorlog*, politiek gezien, op het eerste gezicht een netelige kwestie voor Finland. Het land was immers in die periode een bondgenoot van Nazi Duitsland. De zaken lagen toch voor Finland niet zo simpel en de Sovjet Unie deed in die tijd niet veel onder voor Duitsland wanneer het om machtswellust ging.

Laten wij eens kijken wat er rondom Finland gebeurde na de *Winteroorlog*. Duitsland bezette in april 1940 Denemarken en Noorwegen en in oktober annexeerde de Sovjet Unie de Baltische landen: Estland, Letland en Litauen. Finland was bang het volgende doelwit van Stalin te zijn. Het land was na de *Winteroorlog* veel moeilijker te verdedigen. De Karelische landengte met de beroemde 'Mannerheim verdedigingslinie' was door de Sovjet Unie geannexeerd en bovendien waren er Russische troepen gelegerd op het Finse schiereiland Hanko, dat als militaire basis was opgeëist.

Ondertussen zette de Sovjet Unie Finland steeds meer onder druk door de wapenstilstandakkoorden op een heel eenzijdige manier te interpreteren. In de eerste plaats werd aanspraak gemaakt op de productie van de nikkelmijnen in Petsamo, het gebied aan de Noordelijke IJszee. Vervolgens werd geëist dat een ongelimiteerde aanvoer van troepen en wapens naar Hanko plaats kon vinden en dat de Finse Ålandseilanden moesten worden gedemilitariseerd. Dan kwam vanuit Moskou ook nog eens de eis dat de sociaal democratische minister Tanner moest aftreden, omdat hij uitspraken tegen het communisme had gedaan. Aan al deze eisen werd gevolg gegeven, alleen met betrekking tot Petsamo hield Finland het been stijf. Zij boden aan de helft van de nikkelopbrengst aan de Sovjet Unie te verkopen, maar dit werd afgewezen. Petsamo was ook van strategisch belang en aangenomen kan worden dat de Sovjets er een steunpunt wilden vormen tegen de Duitse troepen in Noord Noorwegen.

Finland vroeg Zweden of het, in het geval van een aanval van de Sovjet Unie, Finland hulp zou bieden, maar dit verzoek werd afgewezen. Van Duitsland was in eerste instantie ook geen hulp te verwachten, in verband met het 'Molotov-Ribbentrop Pact', maar dit veranderde toen Duitsland in het geheim een aanval op de Sovjet Unie begon voor te bereiden. Ondertussen was de Finse president Kallio door een beroerte getroffen en waren er nieuwe presidentsverkiezingen nodig. Maar liefst vier kandidaten werden door de Sovjet Unie afgewezen: Tanner, Kivimäki, de opperbevelhebber maarschalk Mannerheim en de vroegere president Svinhuvud. Uiteindelijk werd in december 1940 Risto Ryti gekozen als vijfde president van Finland.

Er zijn aan het eind van 1940 en in het begin van 1941 afspraken gemaakt tussen Duitsland en Finland over een militaire ondersteuning van Finland. Zweden zegde Duitsland toe troepentransporten door te laten van Noorwegen naar Noord Finland en al voor het uitbreken van de *Vervolgoorlog* had Duitsland grote hoeveelheden manschappen, wapens en ander materiaal naar Finland overgebracht. Er is in de door mij gelezen boeken onduidelijkheid over in hoeverre Finland op de hoogte was van de Duitse plannen om de Sovjet Unie daadwerkelijk aan te vallen. In ieder geval wist de legerleiding het een aantal weken van te voren.

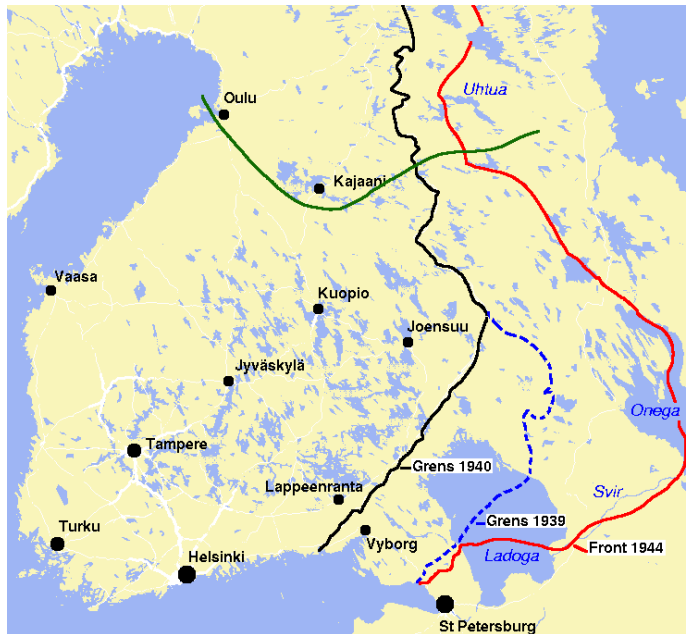
Op 22 juni 1941 viel Duitsland de Sovjet Unie binnen en Hitler verklaarde dat de Duitse soldaten samen zouden vechten 'met hun Finse kameraden'. De Finse regering ontkende dit haastig en verklaarde neutraal te zijn. Maar op 25 juni bombardeerde de Sovjet Unie doelen in Finland, niet alleen de in het noorden gelegen Duitse troepen, maar ook Finse militaire installaties. Finland had weinig keus en verklaarde opnieuw in oorlog te zijn met de grote buur. De vraag is of het voor Finland mogelijk was geweest neutraal te blijven wanneer het niet was aangevallen. Ik denk dat dit erg onwaarschijnlijk is en vermoedelijk was het dan door Duitsland bezet. Aan het eind van de oorlog, toen Duitsland zich terug moest trekken, had zo een situatie wel eens geleid kunnen hebben tot een Sovjet bezetting, zoals met een aantal landen in centraal Europa is gebeurd. Het waarschijnlijke gevolg zou een status als satellietstaat zijn geweest. De Finnen konden niet veel anders doen en de verklaring dat zij neutraal wilden blijven lijkt niet erg geloofwaardig.

Mannerheim was er van overtuigd dat de Sovjet Unie van Finland een bolsjewistische staat wilde maken en zegt in zijn memoires dat het een illusie is om te denken dat het mogelijk was geweest de oorlogen te voorkomen.

Finland veroverde in de *Vervolgoorlog* snel de gebieden die in de *Winteroorlog* verloren waren gegaan, maar weigerde om samen met de Duitse troepen een aanval op Sint Petersburg te ondernemen. De opperbevelhebber, Mannerheim, heeft steeds volgehouden dat Finland een aparte oorlog voerde. Finland heeft ook geweigerd deel te nemen aan discriminatie van Joden en andere door de Nazi's vervolgde groepen. Hier tegenover staat dat de Finse troepen niet gestopt zijn bij de oude grens van vòòr de Winteroorlog. Uiteindelijk werd de frontlijn gestabiliseerd langs de rivier Svir (die min of meer oost west loopt van het Onegameer naar het Ladogameer), het Onegameer, en verder in noordelijke richting tot aan het Uhtua meer (zie kaart). Van hieraf waren de Duitse troepen langs de frontlijn gelegerd tot aan de Noordelijke IJszee. De motieven voor het overtrekken van de oude grens waren aan de ene kant strategisch, het Finse leger verkreeg een sterkere positie tegenover het Rode leger, maar ook idealen van een 'Groot Finland' speelden een rol. In Oost Karelië wordt een taal gesproken die nauw verwant is aan het Fins en er speelde bij sommige politici het idee om dit gebied bij Finland in te lijven. Wat heel opmerkelijk is geweest, de Murmansk spoorlijn, waarlangs de geallieerden wapens en goederen aanvoerden om hun Russische bondgenoot te helpen, liep door het gebied dat door het Finse leger was bezet. Maar de Finnen hebben deze transporten, ondanks zware Duitse kritiek, geen strohalm in de weg gelegd.

In het gebied ten noorden van de lijn Oulu - Kajaani waren dus tijdens de hele periode van de *Vervolgoorlog* Duitse troepen gelegerd. Alleen al in de hoofdstad van Fins Lapland, Rovaniemi, waren in die tijd ongeveer 6.000 Duitsers ondergebracht, en zij maakten tijdens de *Vervolgoorlog* ongeveer de helft uit van de bevolking van deze plaats. In haar proefschrift "A thousand days as brothers in arms", dat in 2000 is gepubliceerd, geeft de Finse historicus Ritva Liikkanen een duidelijk beeld van de Duitse aanwezigheid in Lapland. De Duitse troepen waren een onderdeel geworden van het dagelijkse leven, waarbij er ook rekening mee moet worden gehouden dat de meeste Finse mannen naar het front waren gestuurd. Er zijn ook nogal wat relaties ontstaan tussen Duitse soldaten en Finse vrouwen en Ritva Liikkanen schat dat hier zo een 500 tot 1000 kinderen uit geboren

zijn. Deze relaties komen ook naar voren in de documentaire “Family Files” van Mari Soppola, die vorig jaar in Nederland werd vertoond.

Uiteindelijk brak het Russische leger in 1944 door de Finse en Duitse linies en moest Finland, nadat er in de *Vervolgoorlog* 65.000 Finse soldaten waren gesneuveld, onder heel harde condities een wapenstilstand sluiten. Hierbij was het ook een voorwaarde dat de ongeveer 200.000 Duitse soldaten in Lapland moesten worden ontwapend en uitgeschakeld, wat leidde tot de *Laplandoorlog*. De toenmalige machthebbers in het Kremlin hebben misschien gedacht dat zij Finland nog wel op een later tijdstip zouden kunnen opslokken, een gebied dat zij, denk ik, toch een beetje als hun achtertuin zagen, omdat het in de negentiende eeuw tot het Tsarenrijk had gehoord.

De vraag doet zich voor hoe schadelijk het voor Finland is geweest dat het de oude grens van vòòr de Winteroorlog is overgetrokken en delen van Oost Karelië heeft bezet. Tijdens de processen die tegen een aantal Finse leiders zijn gevoerd, o.a. tegen president Ryti, lijkt dit niet een hoofdthema te zijn geweest. Het werd Ryti vooral kwalijk genomen dat hij op het laatste moment, in de zomer van 1944, Duitsland nog had verzekerd dat Finland geen aparte vrede met de Sovjet Unie zou sluiten.

Ik denk dat, alles bij elkaar, Finland niet veel verwteten kan worden met betrekking tot de samenwerking met Duitsland in de *Vervolgoorlog*. Het land bevond zich in een heel moeilijke positie en de dreiging vanuit de Sovjet Unie is heel groot geweest. Zeker in vergelijking met de zogenaamde neutrale landen Zweden en Zwitserland, die tijdens de Tweede Wereldoorlog in een aantal opzichten heel welwillend zijn geweest tegenover Duitsland, kan niet gezegd worden dat de Finse politiek pro Nazi was. De Britse oorlogsverklaring na het binnentrekken van Oost Karelië is wel erg pijnlijk geweest voor Finland, maar de Verenigde Staten ging hier niet in mee. De Amerikanen hadden ook na de *Vervolgoorlog* nog steeds veel sympathie en begrip voor de Finse positie, niet in het minst door het moedige verweer tijdens de *Winteroorlog*. De grootste tragiek is natuurlijk geweest dat meer dan 90.000 Finse soldaten bij deze aan Finland opgedrongen oorlogen zijn omgekomen.

Arnold Pieterse

Suomi ja jatkosota

Toinen maailmansota voidaan Suomen osalta jakaa kolmeen erilliseen jaksoon, (1) *'talvisota'* (30 marraskuuta 1939 – 3 maaliskuuta 1940), (2) *'jatkosota'* (25 kesäkuuta 1941 – 19 syyskuuta 1944) ja (3) *'Lapin sota'* (30 syyskuuta 1944 – 25 huhtikuuta 1945).

Talvisota, näistä kolmesta sodasta ensimmäinen alkoi, kun Neuvostoliitto hyökkäsi Suomeen sen kieltäytyttyä luovuttamasta tiettyjä alueita. Oletettavasti tarkoituksena oli Suomen valtaaminen, koska hyökkäys seurasi kuuluisaa ‘Molotov–Ribbentrop -sopimusta’. Siinä Neuvostoliitto ja natsi-Saksa olivat sopineet Puolan jakamisesta keskenään, kun taas Baltian maissa ja Suomessa saisi Neuvostoliitto vapaat kädet. Suomi puolusti alueitaan sankarillisesti talvisodassa, jossa menehtyi noin 24.000 suomalaista sotilasta ja noin 1000 siviiliä. Suomen oli kuitenkin loppujen lopuksi annettava periksi ja luovutettava Neuvostoliitolle suuri osa Karjalaa Viipurin kaupunki mukaan lukien. Neuvostoliitto, joka oli kärsinyt sodassa vähintään kaksi kertaa niin suuret tappiot kuin Suomi, ei kuitenkaan jatkanut iskuaan. Todennäköisin selitys tähän oli se, että Venäjän diktaattori Stalin pelkäsi joutuvansa sotaan Ranskan ja Englannin kanssa, jotka olivat

uhanneet puuttua tilanteeseen. Se seikka, että Stalin ei sittenkään täysin luottanut Saksaan, vaikutti luultavasti myös asiaan.

Kolmas sodista, Lapin sota, käytiin Saksaa vastaan, jonka kanssa Suomi oli ollut yhteistyössä toisen sodan, eli jatkosodan aikana. Jatkosodan lopussa tehdyn välirauhansopimuksen mukaan täytyi Suomen ajaa saksalaiset joukot pois Lapista. Tälläkin kertaa Neuvostoliitto teki Suomen kanssa rauhansopimuksen ilman että olisi miehittänyt maata luultavasti pitääkseen mahdollisimman paljon sotavoimia vapaana Saksaan hyökkäämistä varten. Neuvostoliiton Suomelle asettamat ehdot olivat kuitenkin vielä ankarammat kuin talvisodan jälkeen. Lisäksi menehtyi Lapin sodassa vielä 1000 suomalaista sotilasta.

Poliittisesta näkökulmasta on jatkosota toisin kuin talvisota ja Lapin sota Suomen kannalta ensi näkemältä monimutkaisempi asia. Sen aikanahan maa oli Saksan liittolainen. Suomen tilanne ei kuitenkaan ollut aivan näin yksiselitteinen. Neuvostoliitto ei myöskään siihen aikaan ollut vallanhimon suhteen juuri Saksaa huonompi.

Katsotaanpa tarkemmin mitä Suomen ympärillä tapahtui talvisodan jälkeen. Saksa valloitti huhtikuussa 1940 Tanskan ja Norjan ja lokakuussa Neuvostoliitto liitti omiin alueihinsa Baltian maat Viron, Liettuan ja Latvian. Suomi pelkäsi olevansa Stalinin seuraava kohde. Maata oli talvisodan jälkeen vaikeampi puolustaa. Suomen oli täytynyt luovuttaa Neuvostoliitolle koko Karjalan kannas mukaan mukaan lukien kuuluisa 'Mannerheimin puolustuslinja' Sen lisäksi oli venäläisiä sotajoukkoja leiriytynyt Hanko-niemelle, jonka venäläiset olivat vaatineet itselleen sotilastukikohdaksi.

Samanaikaisesti Neuvostoliitto lisäsi edelleen Suomeen kohdistuvaa painostusta tulkitsemalla rauhansopimuksen kohtia hyvin yksipuolisesti. Ensinnäkin se halusi Pohjoisen jäämeren rannalla sijaitsevien Petsamon nikkeli-kaivosten tuotantoa itselleen. Lisäksi se vaati rajatonta joukkojen ja aseiden kauttakulkua Hankoon ja että Suomelle kuuluva Ahvenanmaan saaristo on riisuttava aseista. Sitten tuli vielä Moskovasta vaatimus, että sosiaalidemokraattisen ministeri Tannerin oli luovuttava virastaan, koska hän oli antanut kommunismia vastustavia lausuntoja. Kaikkiin muihin vaatimuksiin suostuttiin, mutta Petsamon suhteen ei Suomi antanut periksi. He tarjoutuivat myymään puolet nikkelin tuotosta Neuvostoliitolle, mutta tarjous hylättiin. Petsamolla oli myös strateginen merkitys ja voidaan olettaa, että Neuvostoliitto halusi pystyttää sinne tukiaseman Pohjois-Norjassa olevia saksalaisia joukkoja vastaan.

Suomi pyysi Ruotsia tulemaan apuun Neuvostoliiton mahdollisesti hyökätessä maahan, mutta tähän Ruotsi ei suostunut. Ensijassa ei Saksaltakaan ollut odotettavissa apua sen tekemän 'Molotov-Ribbentrop -sopimuksen' takia, mutta tilanne muuttui, kun Saksa ryhtyi salassa valmistelemaan hyökkäystä Neuvostoliittoon. Samaan aikaan oli Suomen presidentti Kalliota kohdannut äkillinen sairaskohtaus ja maassa oli järjestettävä uudet presidentinvaalit. Neuvostoliiton taholta hylättiin jopa neljä kandidaattia, nimittäin: Tanner, Kivimäki, ylipäällikkö sotamarsalkka Mannerheim ja entinen presidentti Svinhuvud. Suomen viidenneksi presidentiksi valittiin lopulta joulukuussa 1940 Risto Ryti.

Saksa ja Suomi tekivät vuoden 1940 lopussa ja vuoden 1941 alussa sopimuksia Suomelle annettavasta sotilaallisesta tuesta. Ruotsi antoi Saksalle luvan kuljettaa joukkoja Norjan läpi Pohjois-Suomeen ja jo ennen jatkosodan puhkeamista oli Saksa toimittanut Suomeen suuria määriä sotajoukkoja, aseita ja muuta materiaalia. Lukemistani kirjoista ei käynyt ilmi, kuinka pitkälle Suomi oli tietoinen Saksan suunnitelmista todella hyökätä Neuvostoliittoon. Armeijan päällystö tiesi asiasta joka tapauksessa muutamia viikkoja etukäteen.

Saksa hyökkäsi Neuvostoliittoon 22. kesäkuuta 1941 ja Hitler ilmoitti että saksalaiset sotilaat taistelisivat yhdessä 'suomalaisten tovereidensa' kanssa. Suomen hallitus kiisti välittömästi asian ja ilmoitti olevansa puolueeton. Neuvostoliitto pommitti kuitenkin 25. kesäkuuta Suomessa sijainneita kohteita, ei vain pohjoisessa olevia saksalaisjoukkoja vaan myös suomalaisia sotilaallisia kohteita. Suomella ei ollut juuri valinnanvaraa ja se ilmoitti olevansa jälleen sodassa suuren naapurinsa kanssa. Herää kysymys, olisiko Suomen ollut mahdollista pysyä puolueettomana, jos sinne ei olisi hyökätty. Tämä ei mielestäni ole kovin luultavaa ja siinä tapauksessa olisi Saksa luultavasti valloittanut maan. Sodan loppupuolella, kun Saksan oli perädyttävä, olisi tällaisesta tilanteesta voinut seurata se, että Neuvostoliitto olisi valloittanut maan, kuten kävi monessa Keski-Euroopan maassa. Tämä olisi varmasti johtanut satelliittivaltion asemaan. Suomalaisilla ei juuri ollut valinnan varaa ja heidän ilmoituksensa pysyä puolueettomana ei vaikuta kovin uskottavalta. Mannerheim oli vakuuttunut, että Neuvostoliitto oli aikeissa tehdä Suomesta bolševikkimaan ja hän toteaa muistelmissaan, että on harhakuva kuvitella että sodat olisi voitu estää.

Suomi valtasi jatkosodassa nopeasti takaisin alueet, jotka talvisodassa oli menetetty, mutta kieltäytyi hyökkäämästä Leningradiin (Pietari) yhdessä Saksan joukkojen kanssa. Ylipäällikkö Mannerheim ei väistynyt kannastaan, että Suomen käymä sota oli nähtävä erillään muusta sodasta. Suomi ei myöskään ottanut osaa juutalaisten tai muiden natsien vainoamien väestöryhmien syrjintään. Toisaalta eivät Suomen joukot pysähtyneet vanhalle, talvisotaa edeltäneelle rajalle. Rintamalinja vakiintui lopulta kulkemaan pitkän Syväri-jokea (joka kulkee pääosin itä-länsisuuntaisena Ääniseltä Laatokalle), Äänisen luota ja pohjoisessa aina Uhtua-järvelle asti (katso kartasta sivulla 22). Tästä eteenpäin olivat saksalaiset joukot asettuneet rintamalinjalle aina Jäämerelle asti. Syyt vanhan rajan ylittämiseen olivat toisaalta strategiset; Suomen armeijan asema puna-armeijaa vastaan vahvistui sen myötä, mutta toisaalta siihen vaikutti myös Suur-Suomi – aate. Itä-Karjalassa puhuttu kieli on läheistä sukua suomen kielelle ja jotkut poliitikot olivat sitä mieltä, että nämä alueet voitaisiin liittää Suomeen. Hyvin erikoislaatuinen tilanne oli Muurmannin radan suhteen. Rata, jota pitkin läntiset liittolaiset kuljettivat aseita ja tavaraa auttaakseen venäläistä liittolaistaan, kulki nimittäin Suomen miehittämän alueen läpi. Suomalaiset eivät kuitenkaan saksalaisten ankarasta kritiikistä huolimatta estäneet näitä kuljetuksia millään tavalla.

Saksalaisia joukkoja oli siis koko jatkosodan ajan leiriytyneenä Oulu – Kajaani -linjan pohjoispuolella. Pelkästään Suomen Lapin pääkaupungissa Rovaniemellä oli siihen aikaan noin 6000 saksalaista sotilasta, mikä merkitsi noin puolta koko kaupungin asukaskuvusta. Suomalainen historioitsija Ritva Liikkanen kuvaa vuonna 2000 julkaistussa väitöskirjassaan "A thousand days as brothers in arms" hyvin tilannetta saksalaisten Lapissa viettämänä aikana. Saksalaisista joukoista oli tullut osa jokapäiväistä elämää ja on myös muistettava, että suurin osa suomalaisista miehistä oli lähetetty rintamalle. Saksalaisten sotilaiden ja suomalaisten naisten välille kehittyi myös läheisiä suhteita, joiden seurauksena Ritva Liikkasen arvion mukaan syntyi noin 500-1000 lasta. Nämä suhteet ovat myös esillä Mari Soppelan dokumentissa "Family Files", joka esitettiin viime vuonna Alankomaissa.

Venäjäen armeija murtautui loppujen lopuksi vuonna 1944 suomalaisten ja saksalaisten linjojen läpi ja näin oli Suomen menetettyään jatkosodassa 65.000 miestä solmittava aselepo erittäin ankaria ehtoja noudattaen. Eräs näistä ehdoista oli, että kaikki noin 200.000 Lappiin leiriytyneitä saksalaista sotilasta oli riisuttava aseista ja tehtävä toimintakyvyttömäksi, mistä seurasi Lapin sota. Kremlin senaikaiset vallan pitäjät luultavasti ajattelivat pystyvänsä myöhempänä ajankohtana liittämään Suomen maahansa. Tämä

aluehan heidän mielestään varmasti oli ikään kuin heidän takapihaansa, koska se jo 1800-luvulla oli kuulunut tsaarin valtakuntaan.

Herää kysymys, kuinka vahingollista se oli Suomelle, että maa ylitti talvisotaa edeltäneen rajan ja miehitti osia Itä-Karjalasta. Oikeudenkäynneissä, joita käytiin joitakin suomalaisia johtajia, kuten esimerkiksi presidentti Rytiä vastaan, ei tämä ilmeisesti ollut tärkein aihe. Rytiä syytettiin erityisesti siitä, että hän vielä viime hetkellä kesällä 1944 vakuutti Saksalle, ettei Suomi solmisi erillisrauhaa Neuvostoliiton kanssa.

Uskon, että kaikki asian haarat huomioon ottaen ei Suomen suhteissa Saksan kanssa jatkosodan aikana ole juuri huomauttamista. Maan asema oli erittäin vaikea ja Neuvostoliiton taholta tullut uhka hyvin suuri. Suomen harjoittaman politiikan ei voida sanoa olleen natseja puoltavaa, etenkin jos sitä verrataan niin sanottujen puolueettomien maiden Ruotsin ja Sveitsin toisen maailmansodan aikana tietyissä asioissa Saksaa kohtaan osoittamaan myötämielisyyteen. Ison-Britannian sodan julistus Suomelle sen joukkojen marssittua Itä-Karjalaan oli hyvin kiusallinen, mutta Yhdysvallat ei tullut siihen mukaan. Amerikkalaiset tunsivat myös jatkosodan jälkeen sympatiaa Suomea kohtaan ja ymmärsivät maan aseman. Heihin oli erityisesti tehnyt vaikutuksen suomalaisten rohkea vastarinta talvisodan aikana. Suurin tragedia tietysti oli, että näissä sodissa, joihin Suomi joutui, kaatui yli 90.000 suomalaista sotilasta.

Arnold Pieterse

(Käännös: Tiina van Leeuwen)

Oproep voor jongeren met een Finse ouder

Het is u vast wel opgevallen dat weinig jongeren de activiteiten van de Vereniging Nederland-Finland bezoeken. Dit is erg jammer en daar zou eigenlijk verandering in moeten komen, maar wat kunnen we hieraan doen?

Met dit 'probleem' zal ik mij de komende periode bezig houden. Ik zal me even voorstellen, ik ben Tessa Takkebos, 25 jaar en studente Communicatie- en Informatiewetenschappen (CIW) aan de Rijksuniversiteit in Groningen. Ik ben zelf geen Finse, maar ben al van jongs af aan 'Finland-freak'. Met het hele gezin hebben wij jaren door Finland getrokken van camping naar camping. Na een zomercursus in Oulu besloot ik in 1997 Finse taal- en letterkunde te gaan studeren in Groningen. Toch ben ik na twee jaar overstapt naar CIW aangezien ik met een bredere opleiding meer toekomstmogelijkheden heb. Finland blijft echter trekken en daarom ben ik in augustus 2001 een half jaar in Jyväskylä gaan studeren. Nu ik mijn doctoraalscriptie heb afgerond rest alleen nog de stage.

Sinds 10 maart ben ik dan ook bezig met een onderzoeksstage voor de Vereniging Nederland-Finland, waarbij ik onderzoek doe naar de identiteit van de tweede generatie Finnen in Nederland. De bedoeling van dit onderzoek is een beeld te krijgen van de band die deze jongeren hebben met Finland. Als eenmaal bekend is wat er leeft onder deze doelgroep kan immers ingespeeld worden op wensen en behoeftes van jongeren bij het organiseren van activiteiten.

Zoals u ziet is bij deze Aviisi een enquête bijgesloten. De enquête is gericht aan jongeren vanaf 15 tot 35 jaar die in Nederland zijn opgegroeid en een Finse en Nederlandse ouder hebben. Omdat dit blad niet door alle jongeren wordt gelezen, zou ik u, als ouders, willen vragen om deze enquête aan uw kinderen te geven. De enquête zit in het midden van het blad geniet en kan makkelijk losgemaakt worden. Het invullen van de enquête kost niet veel tijd. Bovendien worden er 3 waardebonnen verloot onder de inzenders die naam en adres vermelden. Ik zou dan ook iedereen die onder deze doelgroep valt willen oproepen om de enquête in te vullen, ook de mensen die deel hebben genomen aan een eerder door mij afgenomen interview. Omdat er slechts één enquête per Aviisi is meegestuurd, kan het voorkomen dat een broer(tje) of zus(je) die ook onder deze doelgroep valt, geen enquête formulier heeft. In dit geval zou ik u willen vragen om de enquête te kopiëren. Mocht u verder nog mensen kennen die mee kunnen doen aan deze enquête, maar Aviisi niet ontvangen, dan zou ik dit graag willen weten. Stuur dan even een mail naar mij zodat ik de enquête via de mail kan toesturen. Mijn e-mail adres is: [✉ tessatakkebos@hotmail.com](mailto:tessatakkebos@hotmail.com). Tot slot het verzoek de enquête zo spoedig mogelijk te retourneren. Het adres staat vermeld in de enquête.

Tessa Takkebos

Pyyntö nuorille joiden vanhemmista yksi on suomalainen

Olette varmaan huomanneet että Alankomaat-Suomi -Yhdistyksen tilaisuuksissa harvoin näkee nuoria. Se on vahinko ja siihen olisi mukava saada muutosta, mutta mitä voisimme tehdä?

Minä puuhailen tämän 'ongelman' kanssa lähitulevaisuudessa. Esittelen ensin itseni, olen Tessa Takkebos, 25 vuotta ja opiskelen viestintää ja tiedotusta Groningenin valtionyliopistossa. En itse ole suomalainen, mutta olen jo pienestä pitäen 'Suomi-freak'. Koko perheen kanssa reissasimme Suomea monta vuotta leirintäalueelta leirintäalueelle. Oulussa käymäni kesäkurssin jälkeen päätin 1997 ruveta opiskelemaan suomen kieltä ja kirjallisuutta Groningenissa. Kahden vuoden jälkeen siirryin kuitenkin opiskelemaan viestintää ja tiedotusta koska laajapohjaisempi opintolinja tarjoaa tulevaisuudessa enemmän mahdollisuuksia. Suomi kuitenkin vetää ja niin menin 2001 puoleksi vuodeksi opiskelemaan Jyväskylään. Nyt kun pro gradu-työni on valmis, minulla on enää harjoittelu suoritattamatta.

Maaliskuun 10. päivästä olen harjoittelijana Alankomaat-Suomi -Yhdistyksessä, jossa teen tutkimusta toisen sukupolven suomalaisten identiteetistä Alankomaissa. Tutkimuksen tarkoituksena on saada kuva näiden nuorten siteistä Suomeen. Kun saamme selville mihin tämän kohderyhmän kiinnostus suuntautuu, voi toimintoja suunniteltaessa ottaa nuorison toiveet ja tarpeet huomioon.

Kuten huomaatte, on tämän Aviisin numeroon liitetty kyselytutkimus. Kysely on tarkoitettu nuorille 15:sta 35:een ikävuoteen, jotka ovat kasvaneet Alankomaissa ja joiden vanhemmista yksi on suomalainen ja yksi hollantilainen. Koska nuoriso ei juuri Aviisia lue, pyydän teitä, vanhempia, välittämään tämän kyselylomakkeen lapsillenne. Lomake on nidottu lehden keskelle ja sen voi irrottaa helposti. Sen täyttäminen ei kestä kauan. Sitäpaitsi niiden kesken, jotka palauttavat kyselylomakkeen nimellä ja osoitteella varustettuna, arvotaan kolme lahjakorttia. Kehottaisinkin kaikkia, jotka kuuluvat tähän kohderyhmään, palauttamaan lomakkeen täytettynä, myös ne, joita jo olen haastatellut. Koska joka Aviisissa on vain yksi lomake, voi käydä niin, ettei olekaan lomaketta

siskolle tai veljelle, joka myöskin kuuluisi kohderyhmään. Kopioi siinä tapauksessa lo-
make. Jos tiedätte henkilöitä, joille Aviisi ei tule, mutta jotka voisivat ottaa osaa, niin
ilmoittakaa minulle. Lähettäkää e-posti niin panen lomakkeen e-postin kautta tulemaan.
E-postiosoitteeni on tessatakkebos@hotmail.com. Lopuksi pyydän palauttamaan ky-
selylomakkeen niin nopeasti kuin mahdollista. Osoite löytyy lomakkeesta.

Tessa Takkebos

(Käännös: Irma Schoemakers-Salkinoja)

Mededelingen – Tiedotuksia

Nieuwe boeken – Uusia kirjoja

Van Suomi-Seura ontvingen wij 21 Finse boeken voor het jaar 2003. Zij zullen worden
toegevoegd aan de boeken van de Vereniging in de Finse Zeemanskerk. De boeken zijn:
Suomi-Seura on lahjoittanut vuodella 2003 21 kirjaa. Ne lisätään yhdistyksen Suomen
Merimieskirkolla olevaan kirjakokoelmaan. Kyseiset kirjat ovat:

Satu Aalto, "Suuri perinne kirja. Suomalaista juhlaperinnettä ennen ja nyt". Karisto,
2001, Kolmas painos.

Turkka Aaltonen ja Martti Arkko, "Lallin pidot". Tekijät ja Oy Edita Ab, 2001.

Paavo Haavikko, "Helsinki. Kaupunki graniittisilla juurilla, avaralla niemellä".

Art House, 2000.

Matti Huurre, "9000 vuotta Suomen esihistoriaa" (Historia). Otava, 2001.

Eeva Joenpelto, "Eteisiin ja kynnyksille" (Romaani). WSOY, 1997.

Elina Karjalainen ja Hannu Taina, "Uppo-Nallen pojat Australiassa" (Lastenkirja).

WSOY, 2001.

Reino Kero, "Suomen siirtolaisuuden historia I" (Historia), Turun Yliopiston Historian
Laitos. Julkaisuja no. 10. Kuudes painos, 1986.

"Kissa, kissa, kissa. Aapeli", (Lastenkirja). WSOY, 199, Neljäs painos.

Auvo Kostiainen ja Arja Pilli, "Suomen siirtolaisuuden Historia II" (Historia). Turun
Yliopiston Historian Laitos. Julkaisuja no. 12, 1983.

Ritva Lehmusoksa, "Joulu, joulukuu, armas aika". Suuri Suomalainen Joulukirja.

Gummerus, 1998. Neljäs painos.

Timo Malmi, "Suomalaiset Sotavangit Neovostoliitossa 1941-1944. Miehet kertovat"
(Historia). Atena Kustannus, 2001.

Anne Mattsson, "Sylvii Kekkosen elämäkerta". Art house, 2000. Kolmas painos.

Marjaliisa Pitkäranta, "Lasten oma metsäkirja" (Lastenkirja). Karisto, 2002.

Sinikka Salokorpi, "Turun Linnan Tonttu-Ukon" (Lastenkirja). Gummerus, 2002.

Ilkka Seppinen, "Sillanrakentaja Suomi Seura 1927 – 2002". Suomi-Seura, 2002.

Erik Tawaststjerna, "Sibelius". Otava, 2000.

Antti Tuuri, "Eerikinpojat" (Romaani). Otava, 2001.

Heikki Ylikangas, "Käännekohtat Suomen historiassa" (Historia). WSOY, 2002,
Kuudes painos.

Markku Valkonen ja Olli Valkonen, "Kauneuden jäljillä. Suomen taiteen vuosituhatvuotiset".
WSOY.

Keijo Virtanen, Arja Pilli ja Auvo Kostiainen, "Suomen siirtolaisuuden historia III"
(Historia). Turun Yliopiston Historian Laitos. Julkaisuja no. 16 1986.

Kjell Westö, "Isän nimeen" (Romaani). Otava, 2000.

Suomalaisten naisten päivät 15.-16.3.2003

“Päivien ajan tapaa monta vanhaa ystävää ja tuttua ja joka kerran oppii tuntemaan aina pari uuttakin ihmistä. Kaikilla on omat taustansa ja tarinansa mukanaan. Siitähän se päivien paras anti taitaakin muodostua. Puhutaan asiaa ja asian vierestä, joskus iloista ja joskus suruista. Ja höpöttäessä ilta venyy monesti pikkutunneille. On hauska kuunnella, miten itse kukin on evästännyt kotiin jääviä. Motto lienee jotakuinkin seuraava: Lepää nyt oikein reilusti tämän viikonlopun aikana. Kunhan ensin olet siivonnut talon, pessyt pyykkiä ja ikkunat, ja tehnyt ostokset.”

Tämä on lyhyt ote Anna-Maija Scholtenin historiikista, joka oli ohjelmalehtisessä. Hän on ollut kaikki 15 kertaa mukana Naisten Päivillä.

Tänä vuonna vietimme siis juhlavuotta. Juhlapuheen piti Taru- Maria Kuparinen-Säilä. Osallistujia oli noin 100. Esiintyjä oli Suomesta näyttelijä Tuija Piepponen, laulaja Taneli Makelä ja hänen solistinsa Jussi Liski ja psykologi Bodil Lindfos. Vatsatanssia opetti Anja Kriek. Monenlaisissa workshoppeissa oli alansa asiantuntijoita vetämässä.

Mutta päivät eivät onnistu ilman suunnitteluryhmää. Toimikunnassa vapautuu paikkoja, joten toivoisimme asiasta kiinnostuneiden tulevan ideointikokoukseen 18.5.2003 klo 12.00 merimieskirkolle. Ideointikokous on tarkoitettu kaikille, se ei merkitse sitä välttämättä, että pitää tulla myös toimikuntaan.

Haluaisin kiittää teitä kaikkia sponsoreita, avustajia, lahjoittajia ja osallistujia siitä, että teitte mahdolliseksi jälleen kerran Suomalaisten Naisten Päivät.

Rahalahjoituksista:

Alankomaat-Suomi -Yhdistys, Brusman Agencies BV, DG Wellstood BV, KONE BV, Outokumpu Zinc Commercial, Suomi-Seura r.y.

Avustuksista:

Finnairin lentoliput esiinyille Suomesta – Hotel de Gerstekorrel, Amsterdam yöpymiset suomalaisille vieraillemme – Suomen Merimieskirkko, Rotterdam ilmoitukset, kokoustilat ja monistus – Suomen Suurlähetystö Den Haag kokoontumistilojen vuokra-avustus – Tessa Lausa-Malm vierailijoiden puukenkien suunnittelu – Anna-Maija Scholten historiikki Naisten Päivistä – Widar Beckman juomat

Arpajaisvoitoista:

Finnfeelings, Fiskars, Hotel Kämp, Hotelli Rantalinna, Kalevala Koru, Kalevala Koru / A. Muller, Lapponia jewelry, Luhta, Marimekko, Marja Kurki, Muurlanlasi, Nanso, Otava, Palaset, Ravintola Johannenhoeve, Scandic hotels, Shell Groene Stroom, Silja Line, Sinituote, Suomalaisen kirjallisuuden seura, Sonera, Tallink, Tammi, Vanovin BV, Viking Line

Kiitokset myös heille kaikille, joiden nimeä ei edellä ole mainittu.

Toimikunnan puolesta, Helinä Luttinen.

Finse Vrouwendagen op 15 en 16 maart 2003

“Elke keer ontmoet je weer oude vrienden en bekenden en je leert ook elke keer nieuwe mensen kennen. Ook heeft iedereen een eigen verhaal en achtergrond. Dat is dan juist ook zo positief van deze dagen. We praten dan over allerlei zaken en daarnaast ook nog over vrolijke en droevige dingen. Gezellig kletsend vergeten we vaak de tijd en blijven we tot de ochtenduren op.”

Dit is een klein deel van het verhaal van Anna-Maija Scholtens over de Finse vrouwen-dagen. Zij heeft elke keer aan de Finse vrouwendagen deelgenomen, in totaal vijftien keer.

Dit jaar was een jubileumjaar. Taru-Maaria Kuparinen-Säilä hield de jubileumtoespraak. Er waren in totaal zo een honderd vrouwen aanwezig. Verder was er een optreden van de Finse actrice Tuija Piepponen, en van de zanger Taneli Mäkelä met zijn pianist Jussi Liski.

De psychologe Bodil Lindfos was ook van de partij. Anja Kriek gaf les in buikdansen. De verschillende workshops werden geleid door specialisten met ieder haar eigen expertise.

De dagen zouden niet zijn geslaagd zonder een goede planning. Er komen plaatsen vrij in het bestuur, dus zouden wij het erg op prijs stellen wanneer geïnteresseerden naar het 'ideointikokoukseen' zouden willen komen op 18 mei 2003 in de Finse Zeemanskerk in Rotterdam.

Ik wil ook de sponsors, medewerkers en deelnemers bedanken die het opnieuw mogelijk hebben gemaakt dat de vrouwendagen konden worden georganiseerd.

Financiële steun:

Vereniging Nederland-Finland, Brusman Agencies BV, DG Wellstood BV, Kone BV, Outokumpu Zinc Commercial, Suomi-Seura r.y.

Algemene steun:

Finnair voor de tickets – Hotel de Gerstekorrel, Amsterdam, voor de overnachtingen – De Finse Zeemanskerk, Rotterdam, voor de advertenties, de vergaderzaal en het gebruik van de printer – De Finse ambassade voor het huren van de vergaderzalen. – Tessa Lausas-Malm voor het ontwerpen van de klompen voor de gasten – Anna Maija Scholten voor het verhaal over de Finse vrouwen dagen – En tot slot Widar Beckman voor de drankjes

Steun voor de loterij:

Finnfeelings, Fiskars, Hotel Kämp, Hotel Rantalinna, Kalevala Juweliers, Kalevala Juweliers / A. Muller, Lapponia jewelry, Luhta, Marimekko, Marja Kurki, Muurlas Glas, Nanso, Otava, Palaset, Restaurant Johannenhoeve, Scandic Hotels, Shell Goene Stroom, Silja Line, Sinituote, Finse literatuurclub, Sonera, Tallink, Tammi, Vanovin BV, Viking Line

Tot slot wil ik alle anderen bedanken die betrokken zijn geweest bij deze manifestatie.

Namens het bestuur, Helinä Luttinen.

Oppas gezocht!

Wij (Nederlands/Fins gezin) zoeken een betrouwbare oppas voor onze 2 kinderen Laura (bijna 4 jaar) en Daniel (1 jaar) voor een paar dagen in de week en/of enkele avonden per maand. Wij wonen goed bereikbaar in Schiedam; zowel met eigen als met openbaar vervoer is dit circa 10 minuten vanaf het centrum van Rotterdam.

Ben je geïnteresseerd, bel ons dan om een afspraak te maken!

Mervi Leveelahti-Harte, 📧 mervi@quar-tel.nl, ☎ 010-473.34.10, 📞 06-55.78.85.18

Etsimme lastenhoitajaa!

Etsimme luotettavaa hoitajaa lapsillemme Lauralle (melkein koulutyttö, 4v.) ja Danielille (1v.) muutamaksi päiväksi viikossa ja/tai pariiksi illaksi kuukaudessa. Olemme

suomalais-hollantilainen perhe ja asumme Schiedamissa hyvien (yleistenkin) kulkuyhteyksien päässä. Rotterdamiin matkaa noin 10min.

Jos olet kiinnostunut, niin soittle ja sovitaan yksityiskohdista!

Mervi Leveelahti-Harte, ✉ mervi@quar-tel.nl, ☎ 010-473.34.10, 📞 06-55.78.85.18

Autojen hinnat laskevat Suomessa

Viimeisessä istunnossaan ennen maaliskuun vaaleja (18. helmikuuta) eduskunta hyväksyi pitkään odotetun autoverolain uudistuksen. Se selkiyttää pitkään jatkuneet kiistat muun muassa vanhana maahantuodun auton verokohtelusta. Uusittu autoverolaki alentaa henkilöautojen autoveroa takautuvasti tämän vuoden alusta. Kyse on vuosia kestäneen epäselvän tilanteen korjaamisesta. Lain säätämistä kiirehti Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen viime vuoden syyskuussa antama ratkaisu käytettynä maahan tuotavien ajoneuvojen veron määräämisestä.

Välttämästi syyskuusen päätöksen jälkeen EU-alueelta tuotavien autojen verotus laskikin, mutta jäi edelleen liian korkeaksi. Saattaakseen autokaupan verotuksen EY- tuomioistuimen päätöksen mukaiseksi hallitus toi autoverolain muutosesityksen eduskuntaan viime vuoden lopussa ja nyt eduskunta sitten hyväksyi esityksen.

Lakimuutoksen jälkeen autovero määräytyy kuluttajahintapohjaisesti: vero on 28 prosenttia henkilöauton vähittäismyyntiarvosta, mistä bensiinikäyttöisissä autoissa vähennetään 650 euroa ja dieselautoissa 450 euroa.

Tiedossa ollut autoveron alentaminen on jo halventanut uusien (ja käytettyjen) autojen hintoja. Autokauppioiden ennakkotietojen perusteella henkilöautojen ensirekisteröinnit ovat kasvaneet viidenneksellä (19 prosenttia) helmikuun puoliväliin mennessä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Pentti Peltoniemi

(Suomen Silta Numero 2/2003)

Autoprijzen in Finland dalen

Tijdens de laatste zitting voor de verkiezingen in maart, op 18 februari, heeft het Finse parlement een lang verwachte wet over een vernieuwing van de belasting op auto's goedgekeurd. Dit maakt onder andere een eind aan het langdurige dispuut over hoe belasting moet worden geheven op oude ingevoerde auto's. De nieuwe wet over de belasting op auto's zorgt er voor dat de belasting op personenauto's vanaf het begin van dit jaar wordt verlaagd. Het gaat er om de onduidelijke situatie op te helderen. Het tot stand komen van de wet werd versneld als gevolg van een vorig jaar september door de juridische afdeling van de Europese Unie genomen besluit over de belasting op ingevoerde voertuigen.

Direct na het in september genomen besluit ging de belasting op de uit het EU gebied ingevoerde auto's naar beneden, maar bleef verder toch nog te hoog. Om de belasting op auto's in overeenstemming met de beslissing van de juridische afdeling van de EU te laten zijn heeft de regering het voorstel aan het eind van vorig jaar aan het parlement voorgelegd en nu heeft het parlement dit dus goedgekeurd.

Na de verandering van de wet is er een basisprijs vastgesteld voor de belasting op auto's: de belasting is 28 procent van de verkoopprijs, waarbij voor auto's die op benzine lopen er nog 650 euro wordt afgetrokken en voor dieselauto's 450 euro.

De verlaging van de belasting op auto's zorgt er voor dat zowel de prijs van nieuwe als gebruikte auto's naar beneden is gegaan. De aanvragen voor de registratie van nieuwe auto's tot midden februari waren in vergelijking met een jaar geleden met een vijfde (19 procent) gestegen.

Pentti Peltoniemi

(Uit: *Suomi Silta* N0.2/2003; Nederlandse vertaling: Arnold Pieterse)

Speurtocht naar antieke Finse schaatsen

Voor de verzamelaar:

In Nederland zijn veel mensen geïnteresseerd in schaatsen. Ook ik ben zo iemand. Deze sport heb ik jaren beoefend, en ik heb als gediplomeerd trainer jaren een club getraind. Als hobby verzamel ik nu al jaren oude schaatsen uit alle schaatslanden, en bestudeer ook de geschiedenis. Op dit moment heb ik ongeveer 300 paar, uit acht verschillende landen. Ik heb ook exposities bij clubs of musea. Maar tot mijn spijt ontbreken er nog steeds oude modellen uit Finland.

Misschien zijn er Aviisi lezers die mij hieraan kunnen helpen. Mijn interesse gaat ook uit naar namen van oude schaatsmakers in Finland, in verband met het samenstellen van een boek met de titel "Scandinavische schaatsmakers".

Ik heb al veel informatie ontvangen uit Oslo en Stockholm. Tijdens mijn bezoek aan Finland in de zomer van 2002 bezocht ik

het Fiskars museum, en maakte daar enkele foto's van schaatsen. Mijn verzameling is gratis voor iedereen te bekijken: Privé museum "Winterse objecten", Burgemeester van Doornstraat 19, 1751 CT Schagerbrug, ☎ 0224-57.12.62, ✉ teunenjannie@zonnet.nl.

Teun Wanink

Voor het boek "Scandinavische schaatsen":

Begin maart 1883. Op de ijsbanen van de Noord-Haven organiseert de Helsingfors Skridskoklubb voor het eerst internationale wedstrijden. Bij het hardrijden klopt de visser Fredrik Liljeberg op zelfgemaakte schaatsen de kunstrijder John Catani.

Hoewel de sport internationaal gezien nog maar nauwelijks op gang was gekomen, haalde Liljeberg tot in Noorwegen de krant!

Het schaatsen was destijds razend populair. De firma Liberg in Eskilstuna in Zweden bijvoorbeeld, bracht in 1883 niet minder dan 40 verschillende modellen op de markt. Ook in Finland werden door het aloude Fiskars in Pohja al tientallen jaren fabrieksmatig schaatsen gemaakt. De firma Hackmann, toen nog gevestigd in Nurmi ten noorden van Viipuri (dit ligt nu in Rusland), kwam in 1885 met een model met hengelbevestiging op de markt. Deze 'nurmekset' zou een begrip worden en werd later zelfs overgenomen door enkele Duitse firma's die dit type nog tot ver in de twintigste eeuw hebben geproduceerd.

Toch waren de fabrieksschaatsen nog lang niet voor iedereen weggelegd. Armoede was troef in die jaren en Fredrik Liljeberg was zeker niet de enige die zijn eigen schaatsen maakte. Noodgedwongen werden afgedankte gereedschappen, zoals zeisen, vijlen en

zaagbladen, omgetoverd in bruikbare ijzers, die met een flinke dosis creativiteit werden bevestigd aan zelf gestoken voetstukken. Alhoewel wij dit niet met zekerheid durven te zeggen, is het niet ondenkbaar dat elke streek zijn eigen model kenden.

Juist deze primitieve schaatsen zijn uitermate interessant voor de schaatsverzamelaar. Teun Wanink uit Schagerbrug probeert via zijn zoon, die in Finland woont en werkt, al jaren zijn indrukwekkende collectie te verrijken met een paar karakteristieke Finse modellen. Dat loopt nog niet zo een vaart en Teun heeft nu zijn hoop gevestigd op de oude schuurtjes en stoffige zolders van de Aviisi lezers. Hij is uiteraard bereid om er financieel een aardigheidje tegenover te stellen en de verzendkosten voor zijn rekening te nemen.

Voor mij gaat het niet in de eerste plaats om de schaatsen zelf, maar om het verhaal er achter. Gegevens over schaatsenmakers en modellen zijn van harte welkom voor het boek waaraan wij werken "Scandinavische schaatsen", dat volgend jaar verschijnt. Tot nu toe komen de Finse schaatsen en hun makers er wat bekaaid van af, maar de ontoegankelijkheid van de Finse taal kan hier ook een rol bij spelen en misschien kunnen de Aviisi lezers ons hierbij helpen.

Niko Mulder, Schoener 48-01, 8243 XT Lelystad,
☎ 0320-25.16.63, ✉ n.mulder@hccnet.nl

Suomalaisten antiikkiluistimien etsintäoperaatio

Keräilijälle:

Luistelu kiinnostaa monia hollantilaisia. Myös minua. Olen harrastanut kyseistä urheilulajia jo vuosikautia ja olen pitänyt koulutuksen saaneena ohjaajana treenejä jo vuosia eräässä urheiluseurassa.

Harrastukseksi kerään vanhoja luistimia kaikista mahdollisista luistelumaista ja samalla otan selvää niiden historiasta. Tällä hetkellä niitä on kertynyt noin 300 paria kahdeksasta eri maasta. Pidän myös näyttelyitä urheiluseurojen ja museoiden tiloissa. Mutta harmikseni en omista vielä vanhoja suomalaismalleja.

Ehkäpä jotkut Aviisin lukijoista voisivat auttaa asiassa. Olen myös kiinnostunut vanhojen luistimien tekijöiden nimistä Suomessa "Luistimien tekijöitä Skandinavian Maista"-nimistä kirjaa varten.

Olen saanut jo melkoisesti tietoa Oslost ja Tukholmasta. Vieraillessani Suomessa kesällä 2002 kävin Fiskarssin museossa jossa otin muutamia valokuvia luistimista. Kokoelmaani voi tutustua ilmaiseksi talvisten tavaroitteen yksityismuseossani "Winterse objecten", Burgemeester van Doornstraat 19, 1751 CT Schagerbrug, ☎ 0224-57.12.62, ✉ teunenjannie@zonnet.nl.

Teun Wanink

"Luistimia Skandinavian Maista"-kirjaan:

Maaliskuun alku vuonna 1883. Helsingfors Skridskoklubb-luisteluseura järjestää ensimmäisiä kansainvälisiä luistelukilpailuita Pohjois-Satamassa. Pikaosuudella voitti kalastaja Fredrik Liljeberg itsetehdyillä luistimillaan kaunoluistelija John Catanin.

Vaikka luistelutapahtuma oli vasta hädin tuskin alkamassa, sai Liljebergin saavutus sanomalehtiutisen arvon Norjassa saakka!

Luistelu oli niihin aikoihin tavattoman suosittua. Esimerkiksi yritys nimeltä Liberg toi vuonna 1883 nelisenkymmentä erilaista mallia markkinoille. Myös suomalainen Fiskarsin vanha yritys Pohjassa oli jo vuosia tuottanut tehdasvalmisteisia luistimia. Hackmann, silloin oli sijaintipaikkana vielä Nurmi Viipurin pohjoispuolella, esitteli vuonna 1885 vipukiinnitteisen mallin luistinmarkkinoille. Näistä 'nurmeksista' tuli käsite jota muutamit saksalaiset valmistajat kopioivat vielä pitkälle 1900-lukua.

Tehdasvalmisteiset luistimet eivät vielä hetikään olleet jokamiehen saavutettavissa. Köyhyys oli Fredrik Liljebergin aikoihin tavallista eikä hän varmasti ollut ainut henkilö joka valmisti luistimensa itse. Paremman puutteessa joutuivat käytöstä poistetut työkalut kuten viikatteet, viilat ja sahat luistimien tekotarpeiksi jotka kekseliäästi kiinnitettiin itse tehtyihin runkoihin. Vaikkakin varmuudella ei voida sanoa, voi hyvinkin olla mahdollista, että eri alueilla oli omat mallinsa.

Juuri nämä itse kyhättyt luistimet ovat aarteita keräilijöille. Teun Wanink Schagerbrugista on yrittänyt jo vuosikautia metsästä tyypillisiä suomalaismalleja Suomessa asuvan poikansa välityksellä. Työ ei ole vielä tuottanut tulosta ja Teun toivookin nyt pääsevänsä apajille Aviisin lukijoiden vanhojen aittojen ja pölyisten ullakoiden kautta. Hän on valmis maksamaan mukavan summan ja korvaamaan lähetykskulut.

Itse en ensisijaisesti ole kiinnostunut itse luistimista, vaan kertomuksista niiden taustalla. Tiedot luistimientekijöistä ja niiden malleista ovat tervetulleita tekeillä olevaa kirjaamme "Luistimia Skandinavian Maista" varten joka ilmestyy ensi vuonna. Tähän mennessä olemme lähes tyhjin käsin suomalaisten luistimien ja niiden tekijöiden suhteen, ehkä osasyynä siihen on käsittämätön suomenkieli. Ehkä voimme saada myös tähän apua Aviisin lukijoilta.

Niko Mulder, Schoener 48-01, 8243 XT Lelystad,
☎ 0320-25.16.63, ✉ n.mulder@hccnet.nl

(Käännös: Minna Räty)

Belangrijke adressen – Tärkeitä osoitteita

In Nederland – Alankomaissa:

Ambassade van Finland – Suomen suurlähetystö
Groot Hertoginnelaan 16
2517 EG Den Haag
☎ 070–346.97.54

Finse Zeemanskerk – Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
☎ 010–436.61.64
🌐 <http://www.finsekerk.com/>

Suomi-Seura r.y.
Secretariaat: Maire Muller-Rönkkö ✉ speco.muller@wxs.nl
Noorderdreef 196, 2152 AC Nieuw-Vennep
☎ 0252–67.34.44
📠 0252–62.04.83
🌐 <http://www.suomi-seura.fi/>

Finse Zaterdagsschool – Suomalainen Lauantaikoulu
Plaats – Paikka: Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijksewal 64
3014 EG Rotterdam
☎ 010–436.61.64
Informatie – Tiedustelut:
Sinikka Holm-Autere
✉ fundall@wxs.nl
Oude Rijksweg 54–56, 4411 SG Rilland
☎ 0113–55.60.11

Finse school - Suomikoulu
Plaats – Paikka: The American School of The Hague
Rijksstraatweg 200
2241 BX Wassenaar
Informatie – Tiedustelut:
Marja-Liisa Iivanainen-Pecko
✉ m.pecko@wanadoo.nl
☎ 020–639.22.98, 📞 06–26.42.65 82
🌐 <http://www.suomi-koulu.nl/>

In Finland – Suomessa:

Nederlandse Ambassade – Alankomaiden suurlähetystö
Pobox 886, 00101 Helsinki
Eteläesplanadi 24A, 00130 Helsinki
☎ +358–9–66.17.37
📠 +358–9–65.47.34

Nederlandse Vereniging in Finland
Secretariaat: Michiel Visser
Mankkaantie 7 A 2, FIN-02180 Espoo
☎ +358–50–531.81.58
✉ nedver@kolumbus.fi
🌐 <http://www.kolumbus.fi/nedver/>

Colofon

De Vereniging Nederland–Finland werd opgericht in het jaar 1923. **Aviisi** is het officiële kontaktorgaan van de Vereniging en verschijnt halverwege de oneven maanden, behalve in de maand juli. Leden van de Vereniging ontvangen **Aviisi** gratis. Naast het verenigingblad beschikt de Vereniging ook over een eigen homepage met actuele informatie omtrent evenementen, een agenda van Finse activiteiten, algemene informatie, een online versie van **Aviisi** etc.

Ledenadministratie,
advertenties &
secretariaat

Mervi Leveelahti-Harte ✉ vnf@xs4all.nl
Dirk Gerhardtstraat 34
3119 BT Schiedam
☎ 010–473.44.08
☎ 010–473.36.08

Eindredactie Aviisi:

Minna Rätty ✉ s.ruhe@tip.nl
Mezquitalaan 59, 1064 NS Amsterdam
☎ 020–610.38.63
Arnold Pieterse ✉ arnoldhp@planet.nl
Wilsonstraat 83, 2131 PM Hoofddorp
☎ 023–561.74.83

Redactie & opmaak Aviisi:

Joop Susan ✉ jgsusan@xs4all.nl
☎ 079–343.41.94
🌐 <http://www.xs4all.nl/~vnf/aviisi/>

Homepage VNF:

Hugo Benne ✉ hbenne@freeler.nl
Joop Susan ✉ jgsusan@xs4all.nl
🌐 <http://www.xs4all.nl/~vnf/>

Eindverantwoording:

Het bestuur
Drukkerij CombiWerk, Delft

Oplage:

800

Jaargang:

12

Jaar:

2003

Nummer:

3

ISSN:

1566–8452

Het bestuur van de Vereniging Nederland–Finland:

Voorzitter:

—

Vice-voorzitter:

Arnold Pieterse

Penningmeester:

Harmen Strikwerda, ☎ 033–432.13.24
Reknr: 54.92.86.705, Verg Nederland Finland, Leusden

Secretaris:

—

Leden:

Anja Guldemonnd-Rautjärvi, Helinä Luttinen
Pirkko van Bruggen-Hämäläinen, Johanna Kamunen

Kopij voor **Aviisi** 2003–4 dient uiterlijk op 13 september 2003 in het bezit van het secretariaat van de Vereniging te zijn. Het kan op diskette of per e-mail aan het secretariaat ✉ vnf@xs4all.nl gezonden worden. Kopij kan worden aangeleverd in één van de volgende bestandsformaten: ASCII tekst, Wordperfect, Microsoft Word of RTF.

